

primorski utrip

ČASOPIS ZA SLOVENSKO ISTRO IN ZAMEJSTVO

PIRAN-IZOLA-KOPER

FOTO COLOR LABORATORIJ
Quicklab
 BERNARDIN
 Obala 7, 6320 Portorož
 Tel.: +386 05 674 08 80
 Za prenos fotografije s CD, diskete, Smart Media, Compact Flash iz digitalnega fotoaparata na fotografski papir
 E-mail: fotoquicklab@siol.net
 www.geocities.com/quicklab_fotolaboratorij

December 2008 Leto 14 Številka 178 CENA 0,90 EUR IZHAJA 15. V MESECU /Poština plačana pri pošti 6320 Portorož/

Klic državi 2009

Jesen 2008 nas je kot strela z jasnega presenetila globalna finančna kriza, ali boljše negotovost. Njenabližjanaslednica - gospodarska kriza - pa se zna krepiti tudi v prihajajočem letu 2009.

Mnogi sedaj vidijo rešiteljico v državi. Ustanovljen je pravi tim strokovnjakov-svetovalcev premiera Boruta Pahorja - krizni štab, vrsta pomočnikov, skoraj vlada v vladi. Že ta teden se bosta sestala ekonomsko socialni svet in vladni strateški svet. Izredna seja DZ, namenjena razpravi o gospodarski krizi, bo 22. decembra. Birokratski sektor bo preživel, realni pa naj se znajde, da bo lahko še zagotavljal novo vrednost.

V času pospešene svetovne gospodarske rasti 2005-2008 in naše višje enotne 20-odstotne stopnje DDV se je proti pričakovanju v državno blagajno nateklo veliko proračunskega denarja. Kašna zapuščina? Sedaj pa naenkrat prelom, udarec iz tujine, presenečenje; finančna kriza, visok neto slovenski dolg. Nova vlada se sedaj kaže kot mati dobrotnica in gasilec. Gospodarska rast bo nižja od pričakovane, izdatki države so v tretjem četrtletju realno višji za 4,6%, zunanji dolg se povečuje, izvoz se zmanjšuje, uvoz povečuje, le inflacija bo nekoliko nižja od načrtovane, ker jo je znižala poceni nafta. Sedaj še strateško ekonomsko čudo: Za državne jamstva naj se potegujejo le plačilno sposobne in perspektivne finančne organizacije, revni, neperspektivni in pomoči potrebni pa ne.

Intervju Tomaž Gantar

Manj avtomobilov je več življenja

STRAN 7

Spomenka Hribar:

STRAN 3

Smo na prelomnici

Direktor STRAN 15

Mojmir Suhar o Avditoriju

Prvi evropski denar za progo Trst-Divača

STRAN 6

fotooptika RIO
 EXPRESS OPTIKA
 IZOLA
 Kar je čisto in jasno je resnično!
 Popolna oskrba vida.
 Za vaše oči Fotooptika Rio poskrbi!
 Ljubljanska 24 IZOLA
 Tel.: 05 64 00 500

Mostiček za novoletne praznike

Letošnji decembrski ter novoletni prazniki so lepo razporejeni med tednom. Nekateri si bodo zato verjetno lahko napravili pravi mali 9-dnevni mostiček.

Novo leto 2009 pade na četrtek, 1. januarja. Velika noč bo nekoliko pozno, 12. aprila.

Novo leto 2009 pade na četrtek, 1. januarja. Praznujemo dva dni, torej tudi v petek, 2. januarja. Dela prosta dneva sta tudi 25. december - Božič (četrtek) in 26. december - Dan samostojnosti (petek). V Sloveniji praznujemo Novo leto dva dni, v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Veliki Britaniji, na Hrvaškem, Madžarskem in v Franciji pa samo en dan. V Avstriji, Italiji, Nemčiji ter na Hrvaškem praznujejo tudi 6. januarja (Sveti trije kralji). Naslednja praznika, ki sta najbližja novoletnim, sta Veliki petek (10. januar), ki ga praznujeta Velika Britanija in Nemčija. Sledita dva pomembnejša praznična dneva: Velika noč (12. aprila) in velikonočni ponedeljek (13. aprila). Za velikonočne praznike 12. in 13. aprila običajno pričakujemo prve večje skupine tujih gostov, ki veljajo kot nekakšni znanilci turistične sezone.

Spoštovanim občankam in občanom voščim vesele praznike ter srečno in uspešno novo leto 2009!

Ai gentili cittadine e cittadini auguro buone feste e un felice e prospero anno nuovo 2009!

*Tomaž Gantar
 Župan Občine Piran
 Sindaco del Comune di Pirano*

Primorski utrip v pričakovanju jubileja

Cenjeni bralci!

V sredo, 14. januarja 2009, bomo svečano zabeležili 15. leto izhajanja Primorskega utripa, časopisa za Slovensko Istro in zamejstvo, kar bo nedvomno tudi priložnost za druženje z vami, dragi zvesti bralci in naročniki. Mnogi nas spremljate že od samega začetka in nadvse ponosni smo, da nas kljub še nekaj brezplačnikov, ki rišejo drugačno sliko, niste zapustili.

V Primorskem utripu smo ostali zvesti osnovnim načelom novinarske etike in stroke. Z izhajanjem enkrat mesečno smo postali nekakšen unikat v Sloveniji, nikoli prepozni, skoraj vedno aktualni. Da pa jubilej ne bi šel kar tako mimo vseh nas in vas se bomo potrudili in pripravili presenečenje v slogu 15 let - 15 točk - 15 nagrad. Podarili jih bomo na našem skupnem srečanju v Portorožu, 14. januarja 2009. Na prireditvi bomo žrebali in podelili priznanja ter nagrade najzaslužnejšim za razvoj Primorskega utripa, izžrebali pa bomo tudi nekaj naših prvih naročnikov in se jim zahvalili za zvestobo.

Povsod prijazna prednovoletna srečanja

Ljudje smo zaradi napovedane finančne in gospodarske negotovosti v svetu res malce zaskrbljeni, a to nas ne odvrne, da se ne bi srečali pred novim letom 2009 in si zaželeli vse najboljše. Na fotografiji: Utrinek s srečanja vodstva Luke Koper s sodelavci, predstavniki upravnih služb in poslovnimi partnerji 15. decembra v koprskem hotelu Pristan.

Podpisali sporazum

Poveljnika Gasilske brigade Koper in Deželne gasilske enote Trst sta v sredo, 10. decembra 2008, v Pretorski palači v Kopru, ob prisotnosti župana Trsta gospoda Roberta Dipiazze in župana Kopra Borisa Popoviča, podpisala sporazum o medsebojnem čezmejnem sodelovanju v primeru potreb po gašenju ali reševanju materialnih dobrin in človeških življenj.

MORELLATO **FOSSIL** **GUESS** **SECTOR** **ZZERO**
CITY PARK
TPC LUCIJA - PORTOROŽ - KOPER - SUPERNOVA

SKODA
 AUTO
MODEL, KI VAM GA LAHKO PODARIMO!
Škoda Fabia Combi
Fabia Combi v Barviti ponudbi že za 9.990 €
Porsche Koper, Ankaranska 10, tel.: 05 611 65 03
 www.barvitaponudba.si
PORSCHE
 KREDIT IN LEASING

Italija in gospodarska kriza

Naša zahodna sosedica se pogreza gospodarsko krizo, premier Berlusconi pa spodbuja prebivalstvo naj veliko kupuje v trgovinah.

Italijansko gospodarstvo že nekaj časa ni več najbolj stabilno in uresničile so se napovedi, da se bo Italija med prvimi državami evro-območja z visokim zunanjim dolgom že konec leta znašla v splošni recesiji, čemur bo sledilo močnejše upadanje gospodarskih aktivnosti. Posledično bo manj dela za Italijane in številne prijavitelne in neprijavitelne tuje, višje cene pa bodo nazirale njihov življenjski standard. Premier Silvio Berlusconi je pravi gospodarski maček in se kajpak dobro razume tudi v podjetništvo. Ve namreč, da brezbriznost in zastoj peljeta v pogubo in ve tudi, da se mora kapital čim hitreje obračati. Zato tudi njegov poziv "ne bojte se krize, kupujte"! In ima prav. Zagotovo, da bo december bogat tudi za trgovce. Toda vprašanje je kako naj kupujejo tisti Italijani, ki že sedaj nimajo niti za osnovne vsakodnevne življenjske potrebe.

Podatki ne lažejo

Po podatkih državne statistike Istat je namreč bila rast bruto domačega proizvoda (BDP) v Italiji že drugo četrtletje zapored negativna; v prvem polletju 2008 v primerjavi z enakim lanskim za 0,3%, v tretjem trimesečju pa še za 0,1%. O stagnaciji italijanskega gospodarstva govori tudi evropska komisija, ki je znižala svojo vmesno napoved od 0,5% na 0,1% letne rasti BDP. Nič manj obetavne napovedi niso glede nenormalno visokega zunanjega dolga in inflacije. Konec leta 2007 naj bi znašal italijanski zunanji bruto dolg 2.345 milijard ameriških dolarjev in po neuradnih podatkih naj ne bi bili nič boljši kazalci tudi za leto 2008.

Kupna moč Italijanov je v primerjavi z Nemci nižja za okoli 21%. Po napovedih naj bi inflacija konec leta na letni ravni znašala okoli 3,7%. Nedavni pretresi na finančnih trgih, zlasti v ZDA v zvezi s tako imenovanimi sekundarnimi hipotekarnimi krediti, le delno vplivajo na stabilnost financ v Italiji, saj tamkajšnje komercialne banke niso nakupile veliko drugorazrednih propadlih delnic. Kot dodatno breme so se pojavile likvidnostne težave v letalski družbi Alitalia, ki pa so sedaj že nekako sanirane. Gospodarska stagnacija pa ni obšla niti Trsta - mesta, ki je v "zlatih jugoslovanskih časih" dobesedno cvetelo. Zrasle so številne trgovine in trgovinice, ki sedaj druga za drugo počasi propadajo.

Moskva/Ruska federacija

Strah pred širjenjem Nata pred ruske meje lahko pelje v svetovni spopad

Ali je v ozadju širjenja vojaške zveze NATO vse bliže ruskim mejam namen izolirati Rusijo in oslabiti njeno vojaško, gospodarsko ter politično moč v svetu? To je sedaj že resno vprašanje. Ruski predsednik Dimitrij Medvedjev je nedavno tega povedal, da jih zahod s takšno politiko sili k samostojnemu razvoju železne zavese. Rusom je menda sedaj že zelo žal, da so ukinili Varšavska zvezo, severnoatlantska vojaška zveza NATO pa je ostala in išče nove potrditve za svoj obstoj. Po drugi strani pa si nekateri zama prizadevajo za ustanovitev t.i. vojaške zveze oziroma intervencijske skupine EU. Problem je lahko predvsem v tem, da bi lahko iz kakšnega manjšega kriznega žarišča na vzhodu nastal velik požar. Spopad med svetovnima velesilama Rusko federacijo in ZDA bi bilo zadnje dejanje in bi pomenil četrto svetovno vojno, vsesplošno uničenje in novo blokovsko razdelitev sveta. Nato, pa naj bo še tako univerzalna vojaška organizacija, ni sposoben premagati Rusije. Zlasti, če se Rusom pridruži Kitajska. Pri vsem tem je treba razumeti še nekaj: Svetovne spopade sta doslej pogojevala dva dejavnika: nepravična razdelitev ozemlja in svetovna gospodarska kriza. Slednja žal res počasi prihaja.

Začasni STOP za paralizatorje v Sloveniji

V ZDA naj bi zaradi elektro-šoka umrlo že več kot 300 ljudi.

Amnesty International Slovenije (AIS) pozdravlja odločitev Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije o ustavitvi postopka uvedbe električnega paralizatorja kot prisilnega sredstva v policiji ter o zapečatenju do sedaj kupljenega spornega orožja.

Zadovoljni so, ker so naše oblasti končno prisluhnile argumentom človekovih pravic, saj paralizator grobo posega v osebnostno integriteto posameznikov in je izjemno sporen tudi z vidika prepovedi mučenja. Nataša Posel iz Amnesty International Slovenije je pojasnila, gre za orožje, ki v človeško telo spusti električni tok z napetostjo 50.000 voltov, kar povzroča sesutje centralnega živčnega sistema. Učinki naj ne bi bili docela raziskani, a ve se, da to povzroča celo morebitno smrt pri uporabi na rizičnih skupinah (nosečnice, srčni bolniki, starejši ipd.). Policija ima vendarle tudi druga prisilna sredstva. Postopek uvajanja te naprave v slovenski pravni red po mnenju Amnesty ni bil potrjen javni razpravi. Amnesty International trenutno pripravlja tudi novo poročilo o uporabi paralizatorjev v ZDA, kjer je bilo po njihovih podatkih po uporabi tega sredstva v policijskih postopkih zabeleženih že več kot 300 smrti, je med drugim zapisal Blaž Kovač iz AIS.

KOMENTAR

Bo Slovenijo mogoče voditi bolje?

Nova slovenska vlada je podedovala približno 8-milijardni neto dolg Slovenije, 78-milijonski proračunski primanjkljaj z Brusljem, k temu pa sta se pridružili še finančna kriza ter resna nevarnost upadanja naročil iz tujine.

Janševa vlada je naredila izjemno veliko za ljudi, za volivce pa to očitno ni bilo dovolj pomembno, sicer volitev na septembrski preizkušnji ne bi izgubila. Zanimiv pa je napotek novi vladi: "Bodite vsaj tako uspešni kot smo bili mi".

Sedaj smo dobili novo socialistično levo usmerjeno vlado z novim spravljivim in po sili priložnosti tudi vedno bolj odločnim predsednikom Borutom Pahorjem na čelu, ki je za mnoge ocenjevalce dnevne politike precej drugačen od njegovega predhodnika Janeza Janše. Problem je zapleten, ker metode socializma, ki so sedaj zagotovo že potrebne, ne gredo skupaj s pravnimi vidiki liberalnega kapitalizma, zlasti ne takšnega, skorajda vulgarnega, ki smo ga vpeljali v Slovenijo. Prijetno zveneče Pahorjeve besede na javnih nastopih, "pozabimo na preteklost, mislimo na prihodnost", "potrebujemo drug drugega", "od vas bo odvisen naš (vladin op.p.) uspeh" naravnost vlečejo k spravljivosti, kar pa v trdi brezosebni ekonomiji, ko vsak vleče na svojo stran, ne obeta uspeha. Med dobrimi besedami nepoznavalcev ekonomije pa tudi kontradiktorne: "Kriza je priložnost za uspeh", "država bo pomagala le perspektivnim". Idealnega cilja "deliti dobrine po potrebah posameznika" žal nikoli ne bomo uresničili, socializem ali kapitalizem gor ali dol. Čas, ki je namenjen naši novi vladni ekipi, ni čas blaginje. Finančna kriza, ki je že pred našimi vrati, ogrožen neto zunanji dolg Slovenije, nesposobnost komercialnih bank, da bi redno servisirale gospodarstvo s posojili ter predvideni metež odpovedi naročil iz tujine in začetek resne recesije so dejavniki, ki bi znali ogroziti naš nadaljnji gospodarski razvoj in pahnti dobro desetino slovenskega delavstva v nezavidljiv socialni položaj, v prevladujočo revščino.

Slovenija je v stanju, ko potrebuje odločnega predsednika vlade, sposobnega gospodarstvenika, ki bo znal oceniti kaj je prav in kaj ni. Tako odločnega, da vsaj v državnih podjetjih postavi na prava mesta postavi tudi prave ljudi. Odgovor: Kadrovskega cunamija ne bo!

Dobrosrčen predsednik vlade Borut Pahor že po nekaj dneh vladanja spoznava, da vse njegove poteze ne bodo naletele na dober sprejem. Med dobra dela našega novega predsednika vlade lahko štejemo pomembne ukrep - poročilo vlade (beri države) v višini 12 milijard evrov tistim subjektom "ki so perspektivni". Če računamo, da je Slovenija trenutno zadolžena za 8 milijard evrov, se bo vendarle za DARS in podobna državna podjetja in banko našlo še okrog 4 milijarde "ostanka" iz poroštev - davkoplačevalskega denarja.

Naš novi premier je zelo previden. Iniciative prepušča le navidezno. Še dobro, da sta v vladnih vrstah dva super finančna strokovnjaka: mag. Mitja Gaspari in dr. Franci Križanič.

Opazen in zelo negativno komentiran primer v medijih je imenovanje dr. Dimitrija Rupla za njegovega posebnega odposlanca za zunanje zadeve (kot da en zunanji minister ni dovolj), kar naj bi šokiralo tudi ljudi v njegovih vrstah. Borut Pahor dejanja ne obžaluje. S tem je dal vedeti, da je (bo) odločen mož, v nasprotju s tem kaj si ljudje o njem mislijo. Mediji so radi pisali o tem, da je stranka eno, Pahor pa nekaj čisto drugega. Sedaj bodo verjetno lahko nadaljevali podobno zgodbo: Vlada je eno, predsednik vlade je nekaj drugega. Pa vendar. Le Pahor je s svojo spravljivo držo in vztrajnim ponavljanjem uspel v svoji že daleč nazaj pretekli napovedi, da bo SD leta 2008 na oblasti - in to se je v resnici tudi zgodilo, čeprav zelo tesno. Problem je sedaj samo še v podrobnostih, ker ta vlada še vedno ni "ocenila" dediščine, ki jo je nasledila. Prav zato bo težko dokazala, da je (bila) boljša od Janševe.

Franc Krajnc

Strunjan

Lep, si ti Strunjan,
po malih hribih raztresene hiše,
take pokrajine ne vidiš vsak dan.
In tvoje lepe pisne doline,
in reka Roja, ki reže na pol soline.
Kadar v letu voda v solinah hlapi,
vidiš male kupčke, bele kristale soli.

Se zdi, da ni res,
da prej vidiš vodo dobro ti,
da prej vidiš vodo in potem soli,
Na hribu je cerkva,
na prepadu je križ,
če tam stojiš,
polno energije dobiš.

In če pri cerkvi gledaš obzorje,
zvečer vidiš sonce, ki utoni v morje.
In če gledaš levo, zvečer, malo več
tam,
vidiš osvetljen, lepi Piran.

La vita

La vita di una persona
e passegiera come una foglia
o come un libro,
che ogni giorno una pagina si sfoglia,
o trovi su lui un sorriso,
oppure una lacrima ti bagna il viso.

La vita e come la natura per ognuno
appena e la primavera,
neppure ti accorgi e tutto ad uno tratto
e gia l'autunno.

In questo tempo quanti sorrisi
e quante lacrime amare
e quante storie potrai raccontare.

Puoi essere forte e potente,
Ma per la natura non gli importa niente.
Lei va sempre col suo cammino
e tu devi essere sempre felice e contento
nel tuo destino.

(Iz bogate zbirke domačih narečnih
pesmi Riharda Kneza, Strunjan
2007/2008.

Neodvisni nestrankarski časnik za območje Slovenske Istre in zamejstva Primorski utrip

primorski utrip

Ustanovitelj in izdajatelj:

informa

Odgovorni urednik: Franc Krajnc
Naslov uredništva in oglasnega oddelka:
Primorski utrip, Obala 125 Lucija,
6320 Portorož
Tel.: 05 6777 140, telefax: 05 6777 139
E-pošta: informa.portoroz@siol.net
www.primorski-utrip.si

Naročnine, oglasno trženje in Media
Service - Storitve za medije in tisk
PTA Primorska tiskovna agencija:
Obala 125, Lucija
Tel.: 05 6777 140, GSM: 031/851-240

Tehnično urejanje: Informa Portorož
Tisk: Tiskarna Vek Koper
Naklada: 2000

Informa Portorož, tržno komuniciranje in
informiranje Obala 125, 6320 Portorož,
Adrijana Krajnc Vasovič s.p.
Tel.: 05 6777 140, telefax: 05 6777 139
E-pošta: informa.portoroz@siol.net

Matična številka: 1094343,
ID št. za DDV: SI59225246
TRR: 10100-0035275306
Banka Koper, PE Lucija
Letna naročnina (za 12 števil) 10 EUR

Časopis je vpisan v razvidu medijev Ministrstva
za kulturo RS pod zap. št. 460.
Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
(Ur. List RS št. 89/98) sodi časopis med proizvode
za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.

Zgodilo se je

- * Pred 190 leti so v Avstriji prvič zapeli Sveto noč.
- * Pred 150 leti se je Bernardki v Lurdu prikazala Marija.
- * Pred 60 leti je bila sprejeta deklaracija OZN o človekovih pravicah.
- * Pred 16 leti, 21. decembra, se je v Beogradu zadnjič sestalo predsedstvo SFRJ. Predsednik je bil Stjepan Mesić.

Japonci so 7. decembra pred 67 leti napadli ZDA

Japonci so 7. decembra 1941, ko je v Evropi že divjala 2. svetovna vojna, s svojimi letalskimi silami zgodaj zjutraj napadli Pearl Harbor, vojaško pristanišče Združenih držav Amerike na havajskem otoku Oahu. Uničili so 18 vojaških ladij, od teh so tri potopili. Umrlo je 3000 ameriških marincev in pristaniških delavcev. S tem dejanjem je takrat že močno militantna Japonska v bistvu dala povod, da so ZDA stopile v 2. svetovno vojno. Po nekaterih podatkih naj bi Američani Japonce že pred napadom na Pearl Harbor izzivali.

Ameriška vojska se je nato borila na dveh velikih frontah, v Aziji in Evropi. Bojevitni fanatični Japonci v okviru osi (Rim-Berlin-Tokyo) se nikakor niso hoteli predati, zato je druga svetovna vojna v Aziji trajala vse do avgusta 1945, medtem ko se je v Evropi končala 8. maja 1945. Ameriške vojne ladje so napadale kamikaze (božanski veter). Prva dva pilota s smrtonosno bombo na letalu sta poletela 21. 10. 1944. Umrlo je 3.300 japonskih pilotov. Da bi Američani prej končali vojno in prihranili na svojih žrtvah so 6. avgusta 1945 odvrgli na Hirošimo prvo atomsko bombo. Takoj je umrlo 80.000 ljudi, pozneje za posledicami pa še 200.000. Že čez 3 dni, 9. avgusta 1945, so odvrgli še eno smrtonosno bombo. Tokrat na pristaniško mesto Nagasaki, ki leži na zahodnem delu otoka Kiušu. Za posledicami atomskega udara in sevanja je takoj umrlo okoli 75.000 prebivalcev. Čez slab mesec (2. septembra 1945) je japonski cesar le podpisal kapitulacijo in Američani so zasedli Japonsko. Največji vojni davek so kajpak spet plačali civilisti.

Letošnja dobitnica nagrade Financ za izjemne dosežke v gospodarstvu

Dr. Spomenka Hribar

Smo na prelomnici, ko vstopa v ospredje odnos do sočloveka

Na letošnji 10. Poslovni konferenci v Grand hotelu Bernardin 20. in 21. novembra, s kar dolgim in pomenljivim naslovom "Ali si globalna finančna kriza in eko strategija podjetij nasprotujeta ali se

dopolnjujeta", je nagrado Financ za izjemne dosežke v gospodarstvu prejela dr. Spomenka Hribar, ki se že več kot 30 let opozarja na etične probleme v naši družbi. Po novinarski konferenci, na kateri

so o ključnih problemih v svetu govorili John Howard, prejšnji predsednik avstralske vlade, dr. Lučka Kajfež Bogataj, članica Medvladne skupine Združenih narodov za podnebne spremembe (dobitnica Nobelove

nagrade za mir leta 2007), prof. dr. Guy Fournier iz Inštituta za management in tehnologijo na Univerzi Pforzheim (ZRN) in drugi visoki gostje, smo se pogovarjali z letošnjo nagrajenko dr. Spomenko Hribar.

Trenutno se srečujemo z globalno finančno krizo, o kateri zadnje čase vsi tudi veliko govorimo. Mendaneprinaša nič posebno dobrega?

"Ob naštetem se mi zdi, da smo na nek prelomnici, ko stopajo v ospredje vprašanja človekovega odnosa do samega sebe, do sočloveka, do sveta".

Dobili smo občutek, da se je na letošnji poslovni konferenci na Bernardinu veliko govorilo o globalni finančni krizi in krizi nasploh, nekako premalo konkretno pa o gospodarski krizi

pri nas doma v Sloveniji?

"To vprašanje je treba ocenjevati tako na globalni kot na naši lokalni - slovenski ravni, ker je oboje le povezano".

Oči Slovencev so sedaj uprte v novo vlado, ki naj bi poiskal rešitve, sprejela ukrepe za zaščito najrevnejših slojev prebivalstva.

"Ljudi res predvsem zanima kaj bo ta vlada naredila za omilitev krize, oziroma, da bo ta čim manjša v prihodnosti. Žal se nam ne obeta nič dobrega".

Ali so v kapitalizmu, družbenem redu, ki je nastal pri nas pred 19 leti, možne kakšne korekcije, vmešavanje države v sam sistem, ki že traja?

"Ne le, da so možne. Nujne so. O tem ni nobenega dvoma. Kaj delata sedaj Amerika in Evropa. Ogromne milijarde dolarjev dajeta za to, da bi gospodarski sistem obstal, da se vse skupaj ne bi sesulo. Korekcije so nujne, vendar po zakoniti poti. Drugo je sociološka raven. Kajti, če se nekaj ne bo zgodilo, se nam bo res zlomil, ne samo ekonomski sistem, ampak naš način življenja".

Se bojite krize?

"Jaz se zelo bojim hude krize, saj veste, da okoli 200 tisoč ljudi že zdaj živi na robu preživetja ali pod tem robom. Kaj šele bo, če se bo ta napovedana kriza res zgodila. Država, ki jo imamo in ki smo jo ustanovili za to, da bomo lahko normalno živeli, mora ukrepati".

Zdi se kot da se je ta kriza močno vrinila v našo psiho. Slovenci delujemo prestrašeno in se sprašujemo kaj bo jutri, ni več akcij, ni novih naročil, ali odpovedujejo že naročeno, ne vemo kako bo s plačilno disciplino...

"To je res. Ljudje se pač začnejo obrambno obnašati. Ne več razsipno. Ni dobro, da je ljudi strah. Menim, da je v ospredju tema dneva varčnosti, na katero se bo treba navaditi. Tudi predsednik države dr. Tuerk je dejal, da je strah najslabše, kar se nam lahko zgodi. Ne strah,

potrebna sta previdnost in pogum".

Nekateri trdijo, da Slovenija še ni okusila krize v pravem pomenu besede. Tudi slovenske banke niso zapadle v plačilno in posojilno nesposobnost, da jih torej svetovna finančna kriza ni oplazila, saj niso bile niti sposobne najemati toliko tujih posojil, ali celo kupovati dvomljive vrednostne papirje?

"To je v redu. Bojim pa se, da se vse nekako odlaša, mogoče malo skriva. Kot da nočemo verjeti, da je kriza tudi tukaj pred našimi vrati. Bojim se tudi, da se danes več ne da razločiti globalno in lokalno".

Nekateri govorijo, da bi se lahko ponovila svetovna gospodarska kriza po vzoru iz leta 1929 z vsemi strahotnimi posledicami. Menite, da je danes kaj takega sploh mogoče?

"Težko rečem. Mislim, da smo se iz takratnega kriznega leta vsi veliko naučili. Na vsezadnje moramo vedeti, da je iz takratne krize leta 1929 nastala druga svetovna vojna! Če to ni dovolj velik razlog, da se resno vzamejo možne posledice tega, kar se sedaj dogaja, potem ne vem kaj sploh je. Rekla bi, da kaj takega vendarle ne bi bilo več mogoče".

Ko je ZPIZ pred meseci izplačal upokojencem nekakšen draginjski dodatek je hkrati tudi prvič nehote potrdil, da imamo v Sloveniji okoli 230.000 upokojencev, ki prejemajo manj kot 500 evrov pokojnine. Se je to je prej nekako skrivalo?

"Seveda se je. To je pač politika. Nobena vlada ne bo rada priznala, da ima tolikšno število ljudi, ki živijo na robu preživetja".

Franc Krajnc

Je Kardelj prehiteval Nekdanjim sozdom, ki niso zaživali, bi danes lahko rekli koncerni

Njegove knjige Poti socialističnega samoupravljanja, ki jo ne napisal skorajda na koncu svoje in naše skupne poti v Jugoslaviji, menda niso prebrali niti trije, čeprav bi se lahko od našega pokojnega komunističnega ideologa marsikaj naučili. Če smo nekoč samoupravljali in zvesto sledili naukom kakšno pot naj ubiramo, da nam bo vsem bolje - in verjeli, da smo samoupravljavci prav mi vsi ter da je tako imenovano družbeno premoženje prav naše - smo sedaj, po 17 letih slovenske in sicer kapitalizma že lahko spoznali, da smo in sicer samoupravljavcev nehote prelevili v statiste in služinčad vedno manjšemu številu vedno bolj bogatih. Koncentracija kapitala, ki smo ji kljub raznim Soršakom priča že nekaj let, v bistvu ni nič drugega kot združevanje premoženja, financ in moči v ožjem krogu, ki je sposoben vplivati tudi na odločanje od ljudstva izvoljenih politikov. Pokojni Edvard Kardelj je v bistvu imel marsikaj prav, ko je

predpisoval oblike združevanja podjetij v sozde in ozde. Temu bi danes lahko rekli koncerni ali multinacionalke v malem, le s to razliko, da za koncerni in multinacionalkami danes stoji zasebni interes in kapital ter neizmerna želja po dobičku na račun tretjega. Ponavadi so to slabo plačani delavci. Direktor nekdanjih naših sozdov (na primer sozda TIMAV) bi se danes imenoval predsednik uprave skupine Timav. Pa vendar je razlika bistvena. Prvič zato, ker nas takrat nihče ni razumel, saj si obiskovalci in poslovneži iz tujine nikakor niso znali razložiti kaj je to družbena imovina. Spraševali so, ali je to državna. Ne, smo dejali. Je zasebna? Tudi ne. Ja Bog pomagaj čigavo pa je vse to veliko bogastvo, ki ga imate. Veste to je družbena (nikogaršnja) last. To, kar vidite, je vse naše - le da si ga posameznik ne sme odtujiti. Spet niso nič razumeli. Vedeli pa so povedati, da je bilo jugoslovansko socialistično samoupravljanje v svetu nekaj posebnega.

FK

Zaključuje se Trubarjevo leto

Pred natanko 500 leti se je v Raščici rodil, lahko bi rekli, oče slovenskega naroda - Primož Trubar. Letos Slovenci praznujemo prav posebno obletnico, ki se decembra izteka.

Primož Trubar je dočkal visoko starost 78 let. Umril je leta 1586 v Derendingu pri Tuebingenu (Nemčija). Ob njegovi okrogli obletnici mu je bilo v Sloveniji posvečeno letošnje leto. Bile so organizirane številne razstave, prireditve, izdaje knjig in drugi kulturni dogodki, ki so nas seznanjali z življenjem in delom enega najpomembnejših Slovencev tistega časa. Mladinska Knjiga - Založba - je izdala doslej najpopolnejšo knjigo o Primožu Trubarju - Trubarjev album. Predsednik države dr. Danilo Tuerk je v poslanici ob Trubarjevem letu zapisal: "Marsičesa se lahko naučimo pri Trubarju in prav zato ga moramo dodobra spoznati".

Čeprav se je Trubar zaradi svojih nazorov moral umakniti v tujino v tujino, ni pozabil na domači jezik in prav njemu se lahko zahvalimo,

da danes govorimo slovensko. Bil je protestant, nabožni pisatelj - in kar je najpomembnejše - začetnik slovenske književnosti.

Primož Trubar je bil sin preprostega vaškega mlinarja, študiral je na dunajski univerzi in leta 1542 postal kanonik v Ljubljani. Zaradi javnega izpovedovanja reformacijskih idej je mora leta 1547 zbežati v Nuernberg. Bil je pridigar, predavatelj, pisec. Leta 1550 je dal v Tuebingenu (Nemčija) natisniti prvi slovenski knjigi: "Katechismus der windischen Sprach" in Abecedarium. Od leta 1555 je postopoma prevajal in tiskal biblijo - "Ta celi novi testament". Izdal je tudi pesmarico. Leta 1564 je želel uresničiti tudi svojo zamisel organizacije slovenske cerkve in šolstva. Izdal je navodila z naslovom: "Slovenska cerkovna ordnunga". Kot začetnik protestantizma je bil javno proti cerkvenim odpustkom.

Vzroki in posledice globalne finančne krize

V Sloveniji zaenkrat še vzdržno

Finančna kriza je nastopila v ZDA že v letu 2007, ko se je tudi zaradi finančnih špekulacij rekordno povečal delež neplačil na področju drugorazrednih nepremičninskih posojil.

Zgodilo se je to, česar v Ameriki niso pričakovali. Izvedeni finančni instrumenti so izgubili vrednost, posojiljemalci niso bili več sposobni vračati posojil. Terjatve do Američanov, ki so si želeli zgraditi svoj dom ali drugo nepremičnino, so začele poceni kupovati tudi razne finančne institucije, ki bi jim težko rekli prave klasične banke - in pri tem računale na dobiček. Sledilo je tako imenovano nevidno presenečenje, ker pač ekonomija ne nagrajuje špekulacij. Že konec poletja 2007 se je močno zmanjšala likvidnost ne medbančnem trgu, nastala je zmeda, strah pred propadom, objekte (hiše in podobno) so ponujali za polovično ceno, a kupcev ni bilo. Številke gredo v milijarde. Milijoni Američanov ostanejo brez prvotnih svojih vložkov, pa še zadolžili so se.

milijard dolarjev. Približno 300 milijard dolarjev manj kot ZDA letno porabijo za vojskovanje v Iraku. Upoštevati je treba tudi dejstvo, da so krizo začutili tudi trije ameriški avtomobilski velikani, ki tudi zahtevajo denarno pomoč. Za začetek 25 milijard dolarjev. Državi ne preostane nič drugega kot da družbam, ki zaposlujejo na sto tisoče ljudi pomaga, saj bi v nasprotnem primeru prišlo do masovnega odpuščanja delavcev in pritiskov na socialno blaginjo. Krog bi se zaključil, revščina bi se stopnjevala. Sicer pa je tudi v ZDA skoraj vsak sedmi delavec tako ali drugače odvisen od avtomobilske industrije. V ZDA je svoje naredila tudi relativno visoka inflacija, ki na letni ravni znaša že blizu 5%!

Direktorji bank so si delili nagrade

Zanimiva je še ena podrobnost. Direktorji propadlih bank na znamenitem Wall Streetu so si menda razdelili kar za okoli 3 milijarde dolarjev nagrad. Ali je bilo to na osnovi dobičkonosnosti, ali je šlo za odpravnine, ne vemo. Na srečo se je zbudila tudi pravna država in morajo sedaj svojo „uspešnost“ zagovarjati pred sodiščem.

Intervencija centralnih bank

V primerih ko zaškriplje v sistemu financ običajno posredujejo centralne banke posameznih držav, ki določijo nižjo ali višjo temeljno obrestno mero, po kateri si potem komercialne banke pri centralni lažje sposojajo denar za povečanje lastnega

kreditnega potenciala. Tokrat je bilo še malo drugače. Centralne banke so se odzvale na globalno finančno krizo s skoraj neomejenim jamstvom, tako komercialnim bankam, kot tudi zaradi zavarovanja vložkov civilnih in pravnih oseb. Kljub temu pa so komercialne banke (nekater ne morejo več zagotavljati posojil svojim komitentom) postale zelo previdne. Skratka, prišlo je do streznitve.

Finančne instrumente brez vrednosti kupovale tudi evropske banke

Zanimivo je, da so (v upanju na dobre naložbe) obveznice brez poznejše vrednosti kupovale tudi nekatere evropske banke, predvsem nemške in skozi to (pa ne le zaradi tega) smo globalno finančno krizo začutili tudi v Evropi. Slovenske banke se zaradi svoje majhnosti in klasičnega načina finančnega poslovanja s komitenti na srečo niso vključile v te navidezno donosne finančne posle - zato v tem pogledu tudi nimajo težav. Te pa naraščajo zaradi omejevanja na sektorju medbančnih posojil v tujini. Tok medbančnega kreditiranja se je zato skorajda ustavil, je v knjigi Globalna finančna kriza zapisal Vasja Rant. Tako sedaj vemo, da se je v globalno finančno krizo pustila

ujeti tudi Evropa, odpisi terjatev pa že sedaj segajo v milijarde.

Skupna vrednost odpisov se je medtem že povečala na blizu 700 milijard ameriških dolarjev, ameriška centralna banka pa je v tem času raznim finančnim ustanovam že posodila blizu 900 milijard dolarjev. Nihče natančno ne ve koliko bodo stali ukrepi za stabilizacijo ameriškega gospodarstva. Ocenjujejo jih na okoli 2.700 milijard dolarjev. Samo te številke povedo, da so ZDA v resni gospodarski in tudi socialni krizi. Doslej je šlo v stečaj že 22 bank, težave pa naj bi jih imelo že več kot 170!

Morda že 17. decembra (takrat zaseda evropski parlament) naj bi bilo morda tudi že znano kaj bo s predlogom Evropske komisije, da bi 1 % domačega bruto proizvoda članic EU (približno 130 milijard evrov) namenili za reševanje likvidnosti bank, da bi bile te še naprej sposobne redno servisirati gospodarstvo.

Gospodarska kriza je tudi leta 1929 prišla iz Amerike. Takrat je bilo zares hudo. Obubožal je ves svet. Padla je vrednost delnic, nastala je velika brezposelnost, ljudje so bili lačni, vsej nesreči pa je sledila tudi huda zima. Kriza je trajala vse do leta 1933. Sledila je druga svetovna vojna!

Izgube in odpisi terjatev iz tega naslova:

Evropa	227 milijard USA dolarjev
ZDA.....	339 milijard USA dolarjev
Azija in Bližnji vzhod.....	24 milijard USA dolarjev
Skupaj:	591 milijard USA dolarjev

Vir: Vasja Rant - Anatomija globalne finančne krize.

Nič kaj obetavno finančno stanje v Sloveniji:

Imamo okoli 8 milijard evrov neto dolga, vse večjo nevarnost pa lahko predstavljata zmanjšanje naročil iz tujine in tudi morebitni proračunski primanjkljaj z Brusljem.

Smehljanje naših ministrov ob primopredaji poslov - in funkcij - ne potrjuje dejstva, da je globalna finančna kriza sicer tudi udarila po Sloveniji (težave pri najemanju posojil, upadanje proizvodnje in naročil iz tujine, stečaji in likvidacije že sicer gospodarsko bolnih podjetij in posledično izguba delovnih mest). Guverner Banke Slovenije Marko Kranjec pravi, da si naše komercialne banke v tujini sposojajo kar 35 % potrebnega denarja, da bi lahko servisirale gospodarstvo. Toda v naši državi se srečujemo s starimi problemi, ki jih nočeta priznati ne stara kot tudi nova bolj zmerna vlada.

Po neuradnih ocenah naj bi znašal skupni zunanji bruto dolg Slovenije (banke, državna in zasebna podjetja, občani) okoli 38 milijard evrov. Pa ne da bi mislili, da je za naše poslovanje in slabo stanje gospodarstva kriva Amerike. Ker pa tudi mi posojamo oziroma smo upniki do tujine za okoli 30 milijard evrov, znaša po oceni naš slovenski neto dolg v tujini okoli 8 milijard evrov. Največ posojil je najela družba v državni lasti z državnim poroštvom-DARS. Banke so že postale previdne pri odobravanju posojil, do katerih tudi same sicer težko pridejo v tujini. Globalni finančni krizi sledi upadanje gospodarske aktivnosti, s tem pa tudi splošna gospodarska kriza v realnem sektorju, upočasnitev ali celo ustavitve določenega dela proizvodnje, likvidnostne težave in odpuščanje delavcev.

Predvidoma se bo gospodarska kriza v Sloveniji v vsej svoji moči pokazala že spomladi 2009 in to zaradi odpovedovanju naročil naših kupcev zlasti v Nemčiji in Italiji. Največje težave bosta imeli tekstilna in avtomobilska industrija, tuji trgovci v Sloveniji pa bodo še bolj vneto uvažali tuja cenena živila v okviru svoje dobavne verige in kič iz vzhodnih dežel. Tako na primer v italijanskem EuroSpinu v Luciji še verjetno nekaj časa ne bo mogoče kupiti, na primer radenske.

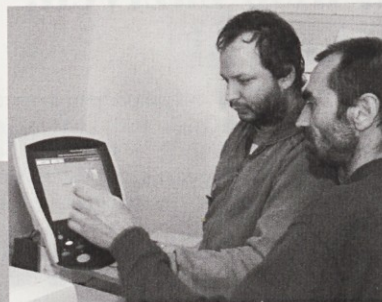
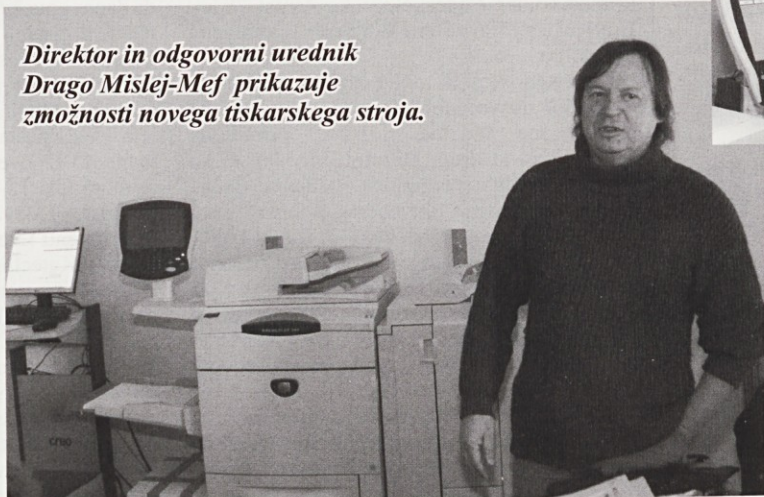
Franc Krajnc

Sami tiskajo časopis

Kapitalska družba v zasebni lasti družine Mislej, Graffit Line d.o.o. Izola, se je po dobrih petnajstih letih odločila za tehnološko posodobitev in kupila digitalni tiskarski stroj znamke XEROX, kar jim omogoča, da lahko poslej sami tiskajo izolski časopis Mandrač.

Naložba po sistemu Leasing-a znaša 40.000 evrov. Časopis v nakladi 2000 izvodov tiskajo v šestih urah. V okviru Mandrača izhaja tudi priloga Samoupravne skupnosti Italijanov Izola Il Mandracchio. Odgovorni urednik je Andrej Šumenjak. Direktor in odgovorni urednik Mandrača Drago Mislej-Mef nam je na otvoritvi, ki sta se je udeležila tudi župan Izole dr. Tomislav Klokočovnik in podžupan Bojan Zadel, povedal, da imajo v Mandraču sedaj celovito povezano tehnologijo - od priprave do tiska - in da računajo na okoli

Direktor in odgovorni urednik Drago Mislej-Mef prikazuje možnosti novega tiskarskega stroja.

30-odstotni prihrank stroškov. Časopis relativno poceni izdaja uradne objave Občine Izola. Tehnično ga ureja Davorin Marc. Ob tej priložnosti so predstavili tudi zbirko 95 ilustracij Marjana Motoha, Aljoša Mislej pa je predstavil zgoščenko Šoto Kluba Izola. Mandrač so doslej tiskali v Birografiki Bori. Časopis prodajajo v kioskih, ima pa tudi svoje dolgoterjne naročnike. To vsekakor potrjuje, da množica brezplačnikov ni ogrozila lokalnih časopisov v Slovenski Istri.

Marjan Motoh.

Nadzorni svet zadovoljen Država je z dokapitalizacijo v bistvu rešila portoroški Casino

Predsednik uprave Marjan Bolka. Prepričan, da bo rešil portoroški Casino iz že kar dolgoletnih težav.

Član uprave Dušan Mes, strokovnjak za finance, ki jih v Casinoju zadnje čase vedno primanjkuje.

Predsednik NS Boris Zupančič. Vedno zadovoljen, predvsem verjetno s honorarjem za opravljanje svoje zanimive funkcije nadzornika.

Uprava Casinoja, ki vodi družbo od februarja lani, je uspela izpeljati tri pomembne stvari: uspel je njen predlog prisilne poravnave, s čimer družbi ni bilo treba poplačati za okoli 8 milijonov dolgov navadnim upnikom, sklenila je poravnavo z delavci, ki so prek svojega sindikata na sodišču uspeli s tožbo za poplačilo manj izplačanih plač in kar je najpomembnejše; država kot večinska lastnica družbe ni pustila na cedilu, saj so oktobra 2008 v glavnem paradržavni kapitalski družbi KAD in SOD ter nekaj tudi Kraški zidar dokapitalizirali družbo z novimi denarnimi vložki v vrednosti 3.499.997,76 EUR na podlagi česar so Kapitalska in Slovenska odškodninska družba ter Kraški zidar dodobra povečali svoje lastništvo v Casinoju. Portoroški Casino se je z ugodnim iztekom prisilne poravnave in dokapitalizacije v bistvu izognil stečaju in sedaj kot poročajo tekoče posluje pozitivno. Predsednik NS Boris Zupančič je ob komentiranju polletnih poslovnih rezultatov v sporočilu za medije zapisal, da so ti glede na vse težave (globalna recesija,

zmanjšanje kupne moči, povečanje konkurence v Portorožu, protikadilski zakon...) spodbudni. Igralnice kljub krizi še vedno dobro polnijo državno proračunsko blagajno, to pa je v glavnem tudi vse, saj nimajo sredstev za razširjeno reprodukcijo. Časi, ko je portoroška igralnica gradila turistični Portorož z okolico vred, so žal le še

preteklost. V tekmi za igralniške goste so letos v Portorožu postavili dva igralna salona, enega v hotelu Riviera, drugega v hotelu Histron na Bernardinu. Sedaj si tako eno kot drugi v nekakšnem tihem konkurenčnem boju delijo bolj skromne koščke igralniškega kruha.

Ministrica za kulturo predlaga spremembo zakona o RTV

Ministrica za kulturo Majda Širca je na letošnjih Novinarskih dnevih konec novembra v Ankaranu napovedala potrebo po spremembi zakona o RTV, ki ga je leta 2005 napisal takratni poslanec takratne vodilne SDS Branko Grims.

Zakon o RTV je pred tremi leti sprožil veliko napetost med novinarji in takratno vladno ekipo, saj je obstajala resna bojazen, da si bo aktualna oblast s pomočjo novega zakona podredila medijsko hišo in prek kadrovanja "svojih" na ključna uredniška mesta vplivala na novinarje in javno obveščanje.

O predlogu zakona o RTV smo novinarji lokalnih in regionalnih medijev razpravljali na 9. srečanju lokalnih časopisov leta 2005 v Sevnici. Takrat se je tudi prvič zgodilo, da nas je na našem sicer vedno strokovnem posvetovanju obiskala močna vladna ekipa z Janezom Janšo in Brankom Grimsom na čelu. To potezo smo razumeli kot vpliv politike na naše delo, kar sem kot urednik Primorskega utripa tudi jasno povedal. Nič ni pomagalo. Niti protest predsednika DNS Grege Repovža in takratne poslanke Majde Širca. Zakon o RTV je bil sprejet.

Kaj se je medtem spremenilo znajo povedati le zaposleni na RTV, kajti ta zakon neposredno ne zadeva tiskanih medijev.

Majda Širca je danes ministrica za kulturo. V Ankaranu je napovedala, da je sprememba zakona o RTV Slovenija potrebna. Vlada Boruta Pahorja ga bo popravila in poslala v proceduro za sprejem. Prav tako tudi zakon o medijih iz leta 2001, določene spremembe pa se obetajo tudi v pogledu statusa Slovenske tiskovne agencije (STA).

Slovenska televizija se ob svojem visokem jubileju - 50. obletnici delovanja - srečuje tudi s povsem drugim problemom - s pomanjkanjem sredstev za razvoj in povišanje plač delavcem. Če je treba zakon o RTV spremeniti zgolj zaradi tega, je tudi dobro.

Slovenija ne more preprečiti gradnje terminalov v Trstu

Tožba na Evropskem sodišču bi bilo zadnje dejanje, uspeh pa ni zagotovljen!

V oktobrski številki Primorskega utripa smo glede plinskih terminalov v bližini Trsta med drugim zapisali, da je takratni vodja medresorske komisije o plinskih terminalih Marko Starman na novinarski konferenci na Morski biološki postaji v Piranu povedal, da Slovenija nasprotuje gradnji plinskih terminalov blizu naše meje zaradi morebitnih škodnih vplivov in da bodo najprej poslali zahtevo na Evropsko komisijo, če pa tam ne bomo nič dosegli ni izključil možnosti tožbe na Evropskem sodišču v Luxembourg. Medtem so stvari glede priprav na dva plinska terminala blizu Trsta očitno napredovale. Vlada Furlanije - Julijske krajine spodbuja gradnjo, nosilci gradnje pa so si tudi že pridobili pozitivno mnenje tržaškega urada ministrstva za kulturno dediščino. Tako je sedaj že jasno, da nas italijanski državni organi niso dobro slišali, ali pa nas ignorirajo. Sedaj je samo še vprašanje časa izgradnje plinskega terminala na kopnem v Žavljah in pa tudi terminala morju nekje blizu Trsta. Španska družba Gas natural

sedaj pričakuje še zadnje soglasje od italijanskega ministrstva za okolje, ki naj bi ga prejela spomladi leta 2009. Prebivalstvo bodo že nekako prepričali, kot so tudi že pristojne v EU, saj gre za najbolj čisto energijo, kar v primerjavi z obstoječo termoelektrarno štejejo za velik napredek po vprašanju okolja. Evropski komisar Dimas pa pravi: "Slovenija in Italija naj glede terminalov najdeta skupno rešitev". Pismo je kratko in jedrnat. EU se strinja z namero Italije, mi pa sami sebi na veliko govorimo kako se bomo pritoževali. Slovenski minister za okolje in prostor Karl Erjavec v bistvu ponavlja besede Marka Starmana. Na razpravi o "Morskem valovanju" na Morski biološki postaji v Piranu je namreč povedal, da bo čim prej predlagal slovenski vladi obravnavo italijanskih priprav na gradnjo terminalov. Sedaj res ne vemo, ali smo po treh letih na začetku ali na koncu naših priprav in sestankov, medtem pa bodo podjetni Španci morda terminale že res tudi zgradili.

Nova (9.) vlada Republike Slovenije

Izvoljena v Državnem zboru RS 21. novembra 2008 (56 za, 30 proti). Ima 18 ministrov od tega trije brez resorja. V vladi je pet ministric.

Predsednik vlade

Borut Pahor

Ministri

Minister za finance
dr. Franc Križanič

Ministrica za notranje zadeve
Katarina Kresal

Minister za zunanje zadeve
Samuel Žbogar

Minister za pravosodje
Aleš Zalar

Ministrica za obrambo
dr. Ljubica Jelusič

Minister za delo, družino in socialne zadeve
dr. Ivan Svetlik

Minister za gospodarstvo
dr. Matej Lahovnik

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
dr. Milan Pogačnik

Ministrica za kulturo
Majda Širca Ravnikar

Minister za okolje in prostor
Karl Viktor Erjavec

Minister za promet
dr. Patrick Vlačič

Minister za šolstvo in šport
dr. Igor Lukšič

Minister za zdravje
Borut Miklavčič

Ministrica za javno upravo
Irma Krebs-Pavlinič

Minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
Gregor Golobič

Minister brez resorja, pristojen za Slovence v zamejstvu in po svetu
Dr. Boštjan Žekš

Ministrica brez resorja, pristojna za področje lokalne samouprave in regionalne politike
mag. Zlata Ploštajner

Minister brez resorja, pristojen za razvoj in evropske zadeve
dr. Mitja Gaspari

Državni sekretarji

Državni sekretarji v Kabinetu predsednika vlade

Nataša Kovač
Jožef Školč
Miloš Pavlica
dr. Rado Genorio

Državni sekretarji v ministrstvih

Ministrstvo za finance
Državna sekretarka
mag. Helena Kamnar

Ministrstvo za notranje zadeve
Državni sekretar
mag. Goran Klemenčič

Ministrstvo za zunanje zadeve
Državna sekretarka
Dragoljuba Benčina

Ministrstvo za pravosodje
Državni sekretar
Boštjan Škrlec

Ministrstvo za obrambo
Državni sekretar
mag. Uroš Krek

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
Državna sekretarka
dr. Anja Kopač

Ministrstvo za gospodarstvo
Državna sekretarka
mag. Darja Radič

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Državna sekretarka
mag. Sonja Bukovec

Ministrstvo za kulturo
Državni sekretar
dr. Stojan Pelko

Ministrstvo za okolje in prostor
Državni sekretar
mag. Zoran Kus

Ministrstvo za promet
Državni sekretar
dr. Igor Jakomin

Ministrstvo za šolstvo in šport
Državna sekretarka
Alenka Kovšca

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
Državni sekretar
dr. Jozsef Györkös

Ministrstvo za zdravje
Državni sekretar
dr. Slavko Zihherl

Ministrstvo za javno upravo
Državni sekretar
dr. Branko Lobnikar

Državni sekretarji v vladnih službah

Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko
Državna sekretarka
Meta Vesel Valentinčič

Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj
Državna sekretarka
mag. Andreja Jerina

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu
Državni sekretar
dr. Boris Jesih

Pobude iz Buzeta - več sodelovanja

Na srečanju poslancev iz slovenske in hrvaške Istre na sedežu Občine Buzet (2. decembra) so dali pobudo za večje sodelovanje ter iskanje sredstev za uresničitev treh skupnih projektov.

Pobudo za srečanje je dal Valter Miklavčič, predsednik Društva za slovensko-hrvaško čezmejno sodelovanje. Pogovora s hrvaške strani sta se med drugimi udeležila Damir Kajin, član hrvaškega sabora in buzetski župan Valter Flego. S slovenske strani pa poslanci SD Breda Pečan, Marjan Križman in Luka Juri ter poslanec in stranke Zares Franco Juri. Pogovora se je udeležil tudi Miroslav Kljun, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Največ pozornosti so namenili trem temam, ki so poleg vsega drugega kar nas družijo v Istri po njihovem mnenju zelo pomembne in sicer: kako čim hitreje popraviti in posodobiti cesto med Buzetom, Koprno oziroma Črnim Kalom, predlagali so ponovno odprtje mejnega prehoda Sočerga za ves tovorni promet, ki je bil 1. marca letos zaprt in pozneje dovoljen samo za tovornjake do 7,5 tone nosilnosti in kako bi izboljšali železniške povezave hrvaške Istre s slovenskim železniškim omrežjem, saj bi s tem lahko pospešili tudi gospodarsko sodelovanje. V skupni izjavi, ki naj bi jo že dali župani hrvaškega in slovenskega dela nekoč skupne Istre preberemo, da Republika Slovenija in Republika Hrvaška vlagata velike napore za reševanje odprtih vprašanj na schengenski meji, ki otežuje pretok potnikov, kajpak tudi blaga in storitev. Damir Kajin je pohvalil gospodarsko uspešnost Cimosova v Roču in Buzetu. Izvoz tega podjetja predstavlja letno že okoli 100 milijonov evrov, kar znaša že odstotek celotnega hrvaškega izvoza, Cimosovo podjetje pa nudi tudi zaposlitev okoli 650 tamkajšnjim delavcem. Opozoril je na nerazrešen lastniški vozil tamkajšnje pivovarne. Hrvaška se je znašla na zunanji meji EU in šele, ko bo predvidoma leta 2011 zares postala polnopravna članica Evropske unije, bodo nekateri problemi, na primer meja v Istri, sami po sebi manj pomembni. Za uresničevanje projektov kot so cestne in železniške povezave v Istri ter ponovna vzpostavitev carinskega mejnega prehoda za pretok tovarnega prometa, so potrebna velika vlaganja. Ker pač Hrvaška ni v EU, bi več pobud za razvijanje konkretnih oblik čezmejnega sodelovanja z našo sosedo morala dati Sloveniji, ki bi v skladu z evropsko zakonodajo lahko bila nosilka čezmejnih projektov. Take primere iz naslova čezmejnega sodelovanja in črpanja evropskih sredstev (Interreg) že poznamo. Zanimiva je bila ugotovitev poslanke Brede Pečan, da je nerešeno mejno vprašanje mini problem v primerjavi z maksimi problemi, ki jih imajo Istrani zaradi schengenske meje in slabih komunikacij. Govorili so tudi o ponovni pobudi za ustanovitev Evroregije na območju slovenske in hrvaške Istre ter bližnjih predelov Italije.

Želje po enakosti

Pahorjeva hrabra izjava pred sindikati, ki se borijo za delavske in socialne pravice, da on osebno ne bi dovolil izplačila letošnjih fantastičnih nagrad upravnim odborom podjetij v večinski lasti države, saj je treba breme krize porazdeliti med vse socialne skupine v državi, je naletela na ugoden odmev. Hkrati je več kot zgovoren dokaz, da tudi država v resnici nima popolnega nadzora nad dejanji v njenih podjetjih in zavodih, saj za delitev nagrad članom uprave in nadzornikom izve iz časopisov. Ne nazadnje ima država v nadzornih odborih svoje ljudi (iz vodilne stranke), ki pa se prav tako ne želijo odpovedati astronomskim nagradam. Duh socializma in marksizma se morda res vrača, toda problem je v tem, ker je socializem po Marxovi teoriji I. stopnja v razvoju družbe in oblika družbene ureditve, ki sloni na družbeni lastnini proizvodnih sredstev in je nekakšna prehodna doba od kapitalizma h komunizmu, kar pa smo v Sloveniji že preživeli. Vlada sedaj proučuje razmere in se v glavnem pojavlja kot gasilec. Paket gospodarskih ukrepov naj bi obelodanila v drugi polovici decembra, torej tik pred novim letom. Gospodarstvo sedaj čaka na odrešitelja - državo - ki je še edino upanje za številna podjetja, ki že tonejo v izgube in brezdelje. Razbremenitev gospodarstva, ki jo napoveduje premier Pahor je dobrodošla, toda to je hkrati dvorezen meč: Če država zniža davkatve, se bo manj denarja nateklo v proračunsko blagajno, če bo manj denarja v blagajni ga bo manj tudi za socialne podpore - in če bo država hkrati zvišala pokojnine in najnižje plače, bo v nevarnosti pokojninska blagajna. Napovedano 12-milijardno državno jamstvo komercialnim bankam in drugim finančnim institucijam, da bodo lahko še naprej servisirale gospodarstvo s posojili, še ne pomeni, da ima država (beri Banka Slovenije) gotovino, ki jo bo zdaj nakazala bankam. Pomeni papirnato zagotovilo, za katero je treba plačati 1-odstotno provizijo. Za toliko pa se bo tudi podražil kredit uporabnikom. Konkretnega predloga kako se iztrgati iz klešč globalne recesije in finančne krize ni. So le dobri poskusi.

Franc Krajnc

Kako ravnati z odpadki?

Evropska zakonodaja je tudi za področje ravnanja z odpadki postala zelo stroga. Kazen za podjetje, ki z odpadki ne ravna po predpisanih pravilih, je do 40.000 evrov, za odgovorno osebo pa do 4.100 evrov.

Zbiranje odpadkov, tako imenovanih sekundarnih surovin, ki jih je mogoče še kako izkoristiti in predelati, je bila v Sloveniji kar dolgo nekakšna tabu tema, posel pa se skoraj nobenemu komunalnemu podjetju ni izplačal. Najprej so komune začele zbirati stari papir, steklo in železo, plastiko in šele pred nekaj leti so začeli postavljati ekološke otoke, čisto na zadnje pa so prišli na vrsto biološki odpadki. Veliko ostankov tekoče hrane pa se še danes žal znajde v straniščni školjki. Zaradi majhnih količin koristnih odpadkov in neurejene mreže odvzema ter predelave - in seveda tudi cene - je to bolj jalovo, a za varovanje našega okolja še kako koristno delo. Vedeti namreč moramo, da imamo ob našem morju le mehanske čistilne naprave, pa še teh ni povsod!

Če zbiramo stari papir posekamo manj dreves, če zbiramo staro železo potrebujemo manj železove rude, ki jo moramo uvažati. Problem, na katerega vedno znova opozarjajo komunalna podjetja, je nespoštovanje navodil glede zbiranja in razvrščanja oziroma odlaganja odpadkov - in to kljub temu, da so na odlagališčih postavljeni posebni zabojniki za

Tako sliko kažejo včasih natrpna odlagališča za smeti kamor ljudje odlagajo vse mogoče, od pohištva, rabljenih koles, gospodinjskih aparatov do gradbenega materiala. FOTO: FK- Primorski utrip.

posamezne vrste odpadkov. Pogled na naša odlagališča, ali kot običajno rečemo smetišča, je včasih dobesedno boleč in kaže na kulturo ljudi. Morda bi bilo kaj bolje, če bi na zabojnikih bila napisana kazen v evrih za nepravilno odlaganje, kot je to že nekaj časa v tujini. Posamezniki zmečejo v zabojnike vsemogoče, celo gradbene odpadke. Tudi kosovno pohištvo se znajde običajno na nepravem mestu, da ne omenjamo pogosto zaparkiranih odlagališč, ko se smetarsko vozilo ne more niti približati - in odpelje prazno!

Ozaveščenost ali raje kazni?

Na pomen smotrnega in varnega ravnanja z odpadki, monitoringa, iskanja skupnih lokacij na določenem teritoriju ter racionalnih rešitev, pa tudi glede emisij, opozarja Evropska komisija s svojimi direktivami, s katerimi zavezuje nacionalne države, članice EU, da te zadeve uredijo v predpisanem roku, ki se hitro

približuje. V letu 2008 je bilo sprejetih že kar 6 novih uredb s področja odpadkov, ki zadevajo spremenbe in navodila pri vodenju evidenčnih listov, pridobivanju dovoljenj in obveznosti pri ravnanju z odpadki in nevarnimi emisijami.

Vsi, ki se s temi vprašanji ukvarjajo, lahko na primer pri Založbi Forum Media za 205 evrov (+DDV) kupijo CD-ROM in knjigo z navodili. Žal se ozaveščenosti ne da kupiti, pač pa mora biti privzgojena že v vrtnu in osnovni šoli, zlasti pa doma pri starših. Izdajatelj v njihovi ponudbi tudi opozarjajo, da je kazen za podjetje, ki z odpadki ne ravna v skladu z zakonodajo, do 40.000 evrov, za odgovorno osebo pa do 5.100 evrov. Sedaj obstaja tudi upanje, da bodo (po ukinitvi neučinkovitega Gojupa) tudi na Slovenski obali do predpisanega roka v letu 2009 zmogli dogovor o enotni osrednji lokaciji za prevzem in odlaganje ter predelavo koristnih odpadkov na območju Kopra, kajti vse bližje smo resnemu vprašanju kam in kako s prenapolnjenimi deponijami. Ena takšnih je že deponija v Dragonji.

Verona

Prvi evropski denar Sloveniji za progo Trst - Divača

Slovenija bo za pripravo študije in projektiranje prejela 28,7 milijona evrov. Slovenski del enotirne železniške proge Trst-Divača bo veljal okoli 800 milijonov evrov. Dvotirna, ki naj bi bila v prioriteti EU, bo stala veliko več. Priprava vse potrebne dokumentacije za začetek gradnje proge naj bi bile končane leta 2013, vlaki po novi progi pa naj bi začeli voziti leta 2023. Vse se zdi še nekam zelo oddaljeno.

Slovenski novinarji, ki smo 17. julija v Rimu na Ministrstvu za infrastrukturo spremljali svečani podpis memoranduma med Italijo in Slovenijo o petem železniškem koridorju (podpisala sta ga nekdanji slovenski minister za promet mag. Janez Božič in italijanski minister za infrastrukturo Di Pietro - nekdanji sodnik "čistih rok"), si pravzaprav nismo mislili, da se bo iz tega v kratkem kaj izcimilo. Pa vendar. Danes je na dlani, da je potrjeno finančno kritje Evropske unije za graditev železniške proge na čezmejnih območjih, konkretno tudi na relaciji Trst-Divača na delu petega evropskega koridorja. Za čezmejni odsek med Trstom in Divačo je bil pred nedavnim v Bruslju odobren 50,7 milijona evrov vreden prispevek za študije in projektiranje. Gradnja nove proge, ki stane seveda veliko več (samo od francoske do slovenske meje prek Italije bo dolga 1688 km in bo stala 60,7 milijarde evrov), bi stekla najpozneje leta 2013, dokončana pa naj bi bila do leta 2025. Od skupnih 50,7 milijona evrov prejme Slovenija 28,7 milijona evrov, Italija pa 22 milijonov. Svečani podpis odloka o financiranju hitre železnice je bil opravljen 5. decembra 2008 v Veroni. Odločbo

je podpisal podpredsednik Evropske komisije in komisar za transport Antonio Tajani. Italija bo sicer od Bruslja prejela 1,6 milijarde evrov, saj ne gre le za odsek Trst-Divača.

V Trstu vsi zadovoljni

Celotni projekt Trst - Divača je ocenjen na 1,7 milijarde evrov, slovenski del enotirne proge 800 milijonov evrov.

Zadovoljstvo nad podpisom v Veroni so izrazili tudi v Trstu; tržaški župan Roberto Dipiazza, in predsednik dežele FJK Renzo Tondo sta nadvse zadovoljna, pohvala za priprave pa gre tudi predhodni deželni vladi Riccarda Illyja. Tako v Sloveniji kot v Italiji ocenjujejo, da bo odsek železniške proge Trst-Divača izrednega pomena za gospodarski, družbeni in kulturni razvoj na teh območjih.

Celotni projekt je ocenjen na 1,7 milijarde evrov, slovenski del enotirne proge 800 milijonov evrov. Slovenija bo sedaj verjetno tudi sama nosila stroške za gradnjo in posodobitev odseka iz Kopra do priključka na hitro progo Trst-Divača v osapski dolini.

Ker EU morda predvideva na tem koridorju dvotirno progo, bodo stroški veliko večji. Koliko je še neznanka. Do povezave med progama Trst - Divača in Koper - Divača naj bi prišlo nekje blizu Črnega Kala, morda v osapski dolini. Proga pelje na relaciji Lyon - Trst - Divača - Ljubljana - Budimpešta - Ukrajina.

Neposredna železniška povezava Koper - Trst ni prioriteta naše vlade!

V Trstu so si kar nekaj časa prizadevali za neposredno železniško progo Trst - Koper in potem naprej po severovzhodnem delu Italije do Avstrije, kar pa je dišalo po nameri o preusmeritvi blagovnih tokov iz Kopra čez italijansko ozemlje in zaslužek ponudnikom vzporednih storitev, kar so na tiho spoznali tudi v slovenski vladi, čeprav tega nihče ni glasno opredelil. Minister za promet dr. Patrick Vlačič je v Kopru povedal, da železniška proga Koper - Trst ni prioriteta slovenske vlade, kar lahko tudi pomeni, da te povezave še nekaj let ne bo.

Franc Krajnc

Pogovor z županom Tomažem Gantarjem o prihodnji prometni ureditvi občine Piran

»Manj avtomobilov je več življenja«

Gospod župan, konec prejšnjega meseca ste predstavili Predloge ureditve mirujočega in javnega prometa v občini in mestu Piran, ki naj bi povzročili pravo revolucijo na področju piranskega prometa. V čem se ti vaši predlogi razlikujejo od vseh ostalih poskusov reševanja te boleče točke naše turistične občine?

Bistvena razlika je v tem, da predlogi niso nastali v občinski palači, temveč gre za izhodišča, ki so jih pripravili povsem neodvisni strokovnjaki s področja prometa. Nisem želel ponoviti napak tistih, ki so svoje osebne izkušnje pomešali z objektivnimi dejstvi. Zahteval sem povsem jasno sliko o trenutnem stanju na področju mirujočega prometa in seveda tudi tehnično najustreznejše predloge za dolgoročno ureditev razmer.

Zavedati se moramo, da občina Piran ob mojem prihodu ni imela natančnega pregleda in še manj nadzora nad vsemi površinami, ki so se postopno, iz leta v leto bolj spreminjale v parkirišča. Stanje je postalo neobvladljivo, brez prave analize obstoječega stanja in preučitve vseh možnosti pa občina celovite rešitve problema seveda ni uspela pripraviti. Zdaj nam bo veliko lažje. Strokovnjaki, ki so izdelali študijo, so poiskali in prešteli vsa parkirna mesta, preverili pogostost njihove uporabe, presodili njihovo ustreznost in na podlagi zbranih podatkov izdelali projekcije prihodnjih potreb.

Teško pa bi rekel, da gre za revolucijo, saj bo le nekaj sprememb obveljalo takoj, večina pa bo zelo postopnih. Vendar pa soglašam, da gre za revolucijo v načinu razmišljanja. Če je bil v Piranu doslej običaj preragati vse odločitve v zvezi s prometom na nek neoprijemljiv čas v prihodnosti, zdaj obračamo povsem nov list. Cilji, postopki in roki so s

strani strokovnjakov jasno opredeljeni, in ko jih bo sprejel občinski svet, tudi obvezujoči. Zdaj natančno vemo, kje so naše največje pomanjkljivosti, katere ukrepe moramo sprejeti in kje ter v kakšnem obsegu moramo graditi danes, da bomo pripravljene na prihodnje prometne izzive.

Kljub temu, da je stroka že povedala svoje, ste se odločili, da boste izsledke študije poslali v javno presojo. Še dober mesec lahko vsi občani oddajo svoje pripombe, ki jih sprejemate tudi na vaši spletni strani. So tej vaši odločitvi botrovali lanski burni protesti, ko ste na koncu preklicali že sprejeti prometni odlok?

Ne, odločitvi nista povezani. Tokrat se lotevamo popolne, celovite in dolgoročne prometne ureditve, ki mora biti nujno širše družbeno sprejemljiva. Ko smo lani poskušali omiliti najbolj akuten problem s parkiranjem v starem piranskem mestnem jedru, je šlo le za spremembo odloka, začasno rešitev, ki naj bi obveljala zgolj do izgradnje garažne hiše na Fornačah. Pri tem pa nisem upošteval dejstva, da so moji predhodniki Pirančane že večkrat speljali na led z ne najbolj premišljenimi zasilnimi rešitvami, ki so potem postale stalne. Zato je bilo nezaupanje občanov pravzaprav razumljivo, četudi ni bilo upravičeno. Saj niso mogli vedeti, da bom držal svojo besedo in da bo že sredi prihodnjega leta svoja vrata odprla osrednja piranska garažna hiša z 850 parkirnimi mesti. Je pa tudi res, da so moje resnično dobrotne in predvsem tehnično naravnane predloge nekateri posamezniki načrtno izkrivili za svojo osebno promocijo in politične cilje.

V novo garažno hišo nameravate preseliti kar 600 parkirnih mest, ki jih boste ukinili v starem

mestnem jedru. Verjetno ne boste presenečeni, če se bodo tokrat pritoževali tudi občani brez političnih ambicij?

Celo razočaran bom, če občanke in občani ne bodo izrazili svojega mnenja o predlogih ureditve mirujočega in javnega prometa v občini in mestu Piran, saj sem študijo prav zato tudi poslal v javno razpravo. Vsako stališče, pripomba, pomislek... bo prispeval k boljši končni rešitvi oziroma odloku, ki bo urejal to področje. Zavedamo se, da tehnično najbolj ustrezne rešitve niso vedno tudi uporabnikom najbolj prijazne, zato si resnično želimo sodelovanja občanov. Seveda pa bomo lahko upoštevali le tiste predloge, ki se bodo nanašali na izsledke študije. Pogovarjamo se lahko zgolj na podlagi dejstev in ne nekaterih subjektivnih ocen.

... in ne, ne bom presenečen, če se bodo v razpravi pojavili tudi tisti z manj konstruktivnimi predlogi in nameni. Ni velika skrivnost, da bi si nekateri želeli podaljšati to obdobje nedorečenosti, ko se tu in tam kljub gneči in pomanjkanju prostora vendarle uspejo z avtom pripeljati skoraj do svojega praga. Vendar mi Piran rešujemo za ljudi, ki jim je mesto pri srcu. Za tiste, ki se nikakor ne morejo sprijazniti z omejitvami starega mestnega jedra, nobena rešitev ne bo dovolj dobra.

Je po vašem mnenju časovna omejitev parkiranja v mestu Piran na največ dve uri na dan in ne več kot 50 ur na mesec dovolj dobra rešitev?

Končni odgovor na to vprašanje bo seveda dala javna razprava, menim pa, da bo uvedba časovne omejitve parkiranja v mestu prispevala k veliko bolj racionalni rabi razpoložljivih parkirnih površin. Skoraj vsak izmed nas, ki mora po opravkih v Piran, najprej poskusi najti prosto parkirišče v mestu. Le v primeru, če ga ne najde, se odpelje na Fornače ter se vrne nazaj z brezplačnim avtobusom (in veliko slabe volje). Časovna omejitev bo prispevala k temu, da bodo občani že pred samimi prihodom ocenili, kako nujno je, da se v mesto pripeljejo z avtomobilom in koliko časa se bodo v mestu zadržali. Ko bodo parkirišča zasedala le vozila na »nujnih voznjakh«, bo gneče bistveno manj in promet bistveno bolj tekoč.

Časovna omejitev, ki jo omenjate, sicer velja zgolj za prebivalce Pirana, ostalim občanom bo na voljo 20 ter lastnikom stanovanj v mestu 16 ur. Za turiste, ki v mesto prihajajo v svojem prostem času, pa parkirišča v samem mestnem jedru ne bodo več na voljo.

Pasene bojite možnosti, da bi za avtomobili iz Pirana odšli tudi ljudje? Veliko truda je bilo doslej vloženega v oživiljanje starega mestnega jedra in danes si številni življenja brez avta ne znajo več predstavljati.

Poglejte, Piran je bil zadnja desetletja ujetnik motornega prometa, ki je dodobra načel njegovo identiteto. Skoraj ni bilo pogovora o mestu, ne da bi se dotaknili parkirnih zadreg. Tudi obiskovalci mesta so več pozornosti namenili parkirnemu prostoru kot lepotam mesta, zaradi katerih so se sploh odločili za obisk. Motorni promet ogroža zdravje in varnost prebivalcev ter obiskovalcev mesta, ob tem pa ne smemo pozabiti niti na škodo, ki jo izpušni plini povzročajo na stavbni dediščini. Tako preprosto ne gre več naprej. Avtomobili so rabelj in ne življenjski napoj mesta.

Dokaz za to je prenovljeni Tartinijev trg, ki je mestu vlil novo energijo. Ko so odšli avtomobili, so trg preplavili ljudje. Namesto živčnega pritiskanja na pedala za plin, cviljenja zavor in hupanja, zdaj v pisarni slišim odmeve pogovorov, smeh, otroško igro. Res gre v tem primeru le za 68 parkirnih mest in osrednji trg, toda enačba se v Piranu zdi zelo enostavna. Manj avtomobilov je več življenja.

Ker boste v novo garažno hišo preselili večino vozil iz mestnega jedra, bo moralo v uporabi ostati tudi sedanje veliko parkirišče na Fornačah. Se vam zdi prav, da tako atraktivno območje tik ob morju zasedajo avtomobili?

Tudi tistim, ki se na turizem ne spoznajo prav veliko, je jasno, da v občini Piran avtomobili odžirajo veliko prostora, ki bi moral biti namenjen izvajanju turističnih dejavnosti. Ne le Fornače, tudi ob portoroški štiripasovnici in na določenih atraktivnih območjih v Luciji je razvojni potencial prostora vkljenjen v avtomobilsko pločevino.

Sicer je prav, da je turistična občina čim bolj dostopna tudi individualnim gostom, ki se na pot odpravljajo v lastni režiji in z lastnimi vozili. Vendar bi bilo dovolj, da se pripeljejo do turističnih kapacitet in ne kar neposredno vanje. Žal pa prostora v občini primanjkuje in avtomobilov ne moremo kar preseliti nekam drugam. Pred tem moramo na ustreznih lokacijah zgraditi nove parkirne objekte, ki bodo zmogli sprejeti tolikšno število vozil.

To je tudi razlog, da smo za pomoč zaprosili stroko. Ni dovolj, da se le zavedamo problema. Kaj zgraditi, v kakšnem obsegu in kje, je zelo zahtevno vprašanje in vesel sem, da imam zdaj pred seboj jasne odgovore.

Odgovori so sicer jasni, toda ali so sploh izvedljivi? Stroka je predvidela niz

garažnih hiš v Piranu, Portorožu, Luciji... Ali bo občina kadarkoli zmogla tako velik zalogaj, ali pa so strokovnjaki projektirali le gradove v oblakih?

Študija išče najboljše možne in ne le najlažje izvedljive rešitve. Precej nespametni bi bili, če bi se omejevali že na ravni ideje. Vsekakor nekatere predlagane novogradnje sodijo med izjemno zahtevne projekte, kar pa seveda ne pomeni, da jih nam zato ni treba izpeljati. Nihče ne pričakuje, da bomo piranski parkirni problem rešili z lahkoto, z zamahom čarobne paličice. Precej trdo delo nas čaka in zagotovo ne bo enostavno zbrati vseh potrebnih sredstev. Toda ne sodim med ljudi, ki bi že pred bojem odvrgli puško v koruzo.

Tako sem kljub dejstvu, da smo šele sredi investicije v osrednjo piransko centralno garažno hišo že odredil preverbo izvedljivosti izgradnje osrednje portoroške garažne hiše pod Valetu. Prve meritve kažejo, da bi vanjo lahko umaknili preko tisoč vozil, s čimer bi skoraj v celoti odpravili problem mirujočega prometa v Portorožu, kjer pa bodo del odgovornosti za končno ureditev prevzeli tudi naši partnerji iz turističnega gospodarstva. V Luciji se kot najbolj primerna lokacija kaže območje izteka bodoče hitre ceste, delno pa tudi sedanega kartinga. Ob osrednjih garažnih hišah bomo morali poskrbeti tudi za nekatere manjše, ki bodo zagotavljale popolno pokritost urbanih središč občine.

Seveda pa bodo garažne hiše v celoti dosegle svoj namen le v kombinaciji z učinkovitim javnim potniškim prometom...

... ki naju znova pripelje v Piran, kjer številni menijo, da je garažna hiša Fornače kilometer in pol od njihovega doma preprosto predaleč, da bi se od avta odpravili peš in da bodo nujno potrebovali pogostejše avtobusne prooze.

Če bo do takšne »nujne potrebe« dejansko prišlo, se bomo na to seveda ustrezno odzvali. Prav veliko pogostejše pa avtobusi ne bodo vozili, saj si tega občina ne more privoščiti. Ocenjujemo tudi, da si bo kar nekaj voznikov pot do avtomobila skrajšalo s pomočjo izposoje koles, ki jo bomo organizirali v okviru delovanja garažne hiše. Zavedati pa se moramo, da je bila garažna hiša Fornače zaradi svoje lokacije načrtovana predvsem kot ključen element, ne pa kot dokončna rešitev piranskega mirujočega prometa. Prav zato smo ohranili tudi več kot 200 parkirišč v samem mestu. Še naprej bo mogoče parkirati na Ulici IX. korpusa, na parkirišču pod Obzidjem, parkirišču pri nekdanjem letnem kinu in pri zapornici. Piran bomo smeli razglasiti za urejeno mesto brez avtomobilov šele, ko bomo zgradili tretjo garažno hišo.

Kje?

Možnosti je več: na območju sedanje avtobusne postaje, pod staro telovadnico ali pa med Oljčno potjo in osnovno šolo Piran. V tem primeru bi bilo potrebno razmisliti o možnih povezavah s podzemnim hodnikom, od koder bi vozniku in potnikom z dvigali omogočili enostaven dostop neposredno do Tartinijevega trga. V kolikor bi se pritisk vozil na mesto stopnjeval še hitreje, kot kažejo projekcije, pa lahko približno 400 dodatnih parkirnih mest zgradimo še nad čistilno napravo, ob nastajajoči garažni hiši.

V preteklosti so že najmanjši administrativni ukrepi, povezani s prometom, sprožili velik odpor občanov, vi pa ste se lotili kar celega področja naenkrat. Kljub vsemu ste politik in morate razmišljati tudi o priljubljenosti, ki jo uživata v javnosti. Vas nič ne skrbi?

Kaj se je dogajalo v preteklosti, me ne zanima. Ocenjujem lahko zgolj posledice dolgotrajne neaktivnosti na področju urejanja mirujočega prometa in te so v številkah zelo jasne. Samo v Portorožu in Piranu danes primanjkuje več kot 1700 parkirnih mest, in če začnemo načrtovani projekt izvrševati danes, bomo potrebovali celo desetletje, da bomo z novimi parkirnimi kapacitetami uspeli pokriti vse predvidene potrebe.

Prav obdobje stagniranja občine je bilo glavni razlog, da sem sprejel kandidaturu za župana. Volivkam in volivcem sem obljubil, da bom občino vodil bolj učinkovito in to tudi počnem po svojih najboljših močeh. Morda bi v več kot dveh letih vodenja občine pričakovali, da se bom prelevil v kariernega politika, vendar svojo funkcijo še vedno jemljem le kot nekoliko javnosti bolj izpostavljeno delovno mesto.

Pri svojih odločitvah se resnično ne obremenjujem s tem, ali me bo kdo zaradi njih imel raje ali ne. Moj edini cilj je izpolniti svoj program in občino prepustiti v boljšem stanju, kot sem jo prejel.

Dovolite mi, da se na koncu malo pošalim. Vstopamo v novo leto 2009, nekatere zamislite strokovnjakov, kot je uvedba vozila na alternativni pogoj »Piranmobil«, pa se zdijo bolj primerne za leto 2009....

Predloga, ki ne bi dolgoročno predvidel umika vseh vozil na fosilni pogon iz Pirana, ne bi mogli vzeti resno. Seveda smo danes od tega cilja še zelo oddaljeni, je pa tudi res, da nas je naftna kriza v zadnjih letih precej približala alternativnim pogonom. Prihodnosti si sicer ne upam napovedovati, sem pa prepričan, da bo leto 2009 za Piran uspešno.

Center tehnike Koper

Ljubljanska cesta 5, tel.: 05/662 69 10

PRISLUHnite PRAZNIČNI PONUDBI

Ponudba velja do 31. 12. 2008
oz. do prodaje zalog.

Nakupi s kartico
Mercator Pika
in določeno število zbranih pik,
vam lahko v določenem
bonitetnem obdobju prinesejo
dodatni 3 do 6 odstotni popust.

Fotoaparat Nikon Coolpix S520

ločljivost 8 mio. slikovnih točk,
optični stabilizator slike, objektiv Nikkor s
3x zoom-om, visoka občutljivost ISO2000,
koncept za obdelavo Expeed,
2.5" LCD zaslon
+ torbica + dodatna baterija + SD 2 GB

139,99 EUR

Prenosnik Acer AS ONE AOA150-B

procesor: Intel® Atom™ processor N270
1,6 GHz, pomnilnik 1 GB DDR2, trdi disk
120 GB, integrirana grafična kartica Intel
GMA950, zaslon 8,9" WXGA (1024x600),
Wlan, LAN, 3x USB 2.0, VGA čitalnik kartic,
spletna kamera, Windows XP Home Ang.,
priložen etui, teža 1,05 kg

379,00 EUR

LCD TV Sony KDL32U4000

ločljivost 1366x768,
dinamični kontrast 30.000:1,
Bravia Engine, HD Ready, 3x HDMI

699,00 EUR

**vklučen MP4 dekoder za sprejem slovenskih
digitalnih zemeljskih programov - DVBT**

Želimo vam vesel Božič in srečno novo leto 2009

SPLOŠNA PLOVBA

Podjetje za mednarodne pomorske prevoze in storitve v pomorskem prometu d.o.o.
International Shipping and Chartering Ltd.
Portorož, Slovenija
www.splosnaplovba.com

Vsem našim članicam in članom ter simpatizerjem
želimo
srečo, zdravje in zadovoljstvo
v letu 2009

DeSUS
Demokratska stranka
upokojencev Slovenije
Občinska organizacija Piran

Volivkam in volivcem se iskreno zahvaljujemo
za veliko zaupanje in podporo, ki ste nam jo izkazali
na nedavnih državnozbornih volitvah.

**Za slike, ki rešujejo življenja.
Pošlji SMS z vsebino
MAMOGRAF na 1919.**

V decembru pošljite SMS z vsebino
MAMOGRAF na 1919 in prispevajte
1 EUR za sodoben mamograf v
Splošni bolnišnici Izola. Neva, Marija
in Janja so premagale raka dojke.
Kako? Preberite njihove bloge na
www.zamamograf.si.

Iniciativa
ZA MAMOGRAF
TRR 01100-6030277118
namen ZA MAMOGRAF

Prispevajo lahko uporabniki Mobitel GSM/UMTS (od 1. do 31. december 2008) in Si.mobil (od 13. do 31. december 2008). Družbi se odpovedujeta vsem prihodkom iz naslova tako poslanih SMS-sporočil in jih donirata Rdečemu križu Slovenije za nakup mamografa.

Naročnik oglasa je Iniciativa ZA MAMOGRAF, Polje 35, 6310 Izola. Objava je brezplačna.

Rože za jubilate upokojence

Na tradicionalnem letnem srečanju članov Društva upokojencev Piran v restavraciji Mercator na Belem križu, 12. decembra, so čestitali jubilatam, še posebej Ivanu Medošu, ki je dopolnil 93 let in Nadi Pukšič za 90 let plodnega življenja. Predsednica društva Alba Godnič jima je ob čestitkah izročila rože (na fotografiji). Upokojuje je obiskal tudi župan Tomaž Gantar.

Društvo upokojencev Piran

*Vsem svojim članom voščimo
prijazne praznike ter
obilno sreče in zdravja
v letu 2009*

**Za mamograf do
15. decembra zbrali
že 150.000 evrov**

Humanitarni akciji zbiranja sredstev za nakup novega mamografa za Splošno bolnišnico Izola se je 15. decembra na sedežu RK Koper pridružilo tudi podjetje Finali Trading d.o.o. iz Kopra. Direktor Emil Grižon je predsednici iniciativnega odbora za mamograf Suzani Zornada Vrabec in članu iniciative Janezu Starmanu simbolično predal ček za 2.000 evrov. Denar za mamograf, ki stane 340.000 evrov, je doslej prispevalo že okrog 2000 donatorjev.

Moderato Cantabile

PRODAJA MODNIH OBLAČIL

ŽENSKA OBLAČILA

Gojmira Crnošija s.p.
Obala 4b, **BERNARDIN**
6320 Portorož
Tel.: 05 67 42 033

MOŠKA OBLAČILA

TRGOVINA V IZOLI - SIMONOV ZALIV
Moderato Cantabile d.o.o.
Morova 25 c, 6310 **IZOLA**
Tel.: 05 64 01 232
Telefaks: 05 64 01 231

*Vse najboljše v novem letu 2009, z željo, da preživite lepe praznike.
Hkrati se vam zahvaljujemo za obisk v naših trgovinah in se priporočamo.*

*Skupaj z vami v lepšo prihodnost,
za čisto okolje.*

*Vsem gospodinjstvom,
občankam in občanom,
uporabnikom naših storitev želimo*

srečno 2009

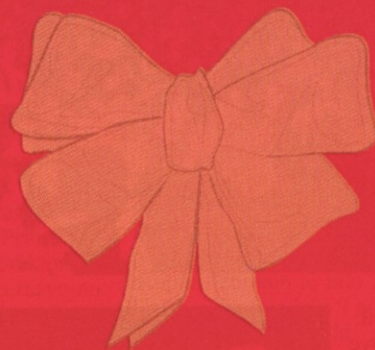
JAVNO PODJETJE
AZIENDA PUBBLICA
PIRAN d.o.o. / PIRANO s.r.l.
Arze 1b
Tel.: 05 617 50 00
Fax: 05 617 50 15

www.okoljepiran.si

SOCIALNI DEMOKRATI

SOCIALDEMOCRATICI

*Občankam in občanom,
volivkam in volivcem
želimo prijetne
božične praznike in
srečno
novo leto 2009*

*Iskreno se vam zahvaljujemo za
množično podporo in zaupanje,
ki ste nam ga izkazali na
nedavnih državnozbornih
volitvah.*

www.socialnidemokrati.si

Socialni demokrati Piran
Socialdemocratici Pirano

Piran

Zlata poroka Genadija in Jolande Juriševič

15. novembra sta v Piranu, po natanko 50. letih, slavila zakonca Genadij in Jolanda Juriševič. V občini Piran sta se pred pooblaščenecem Frankom Fičurjem in matičarko ponovno zaobljubila drug drugemu in si izmenjala poročna prstana. Od občine Piran sta prejela zlatoporočena listino in knjigo Pirana. Genadij, rojen leta 1936 v Rusiji in Jolanda, rojena leta 1939 na Planini nad Ajdovščino, sta se spoznala v mestecu Piran, kjer sta se oba preselila z družinama zaradi težkih okoliščin. Jolanda je druga najstarejša sestra od osmih iz družine Pušpan. Že od mladih nog je bila svojim mlajšim bratom kot mama in še dandanes so zelo povezana družina. 15. novembra 1958 sta se z Genadijem poročila v Piranu. V zakonu sta se jima rodili dve hčerki, Julka in Ingrid. Hčerki sta odrasli in si tudi sami ustvarili družino. Prišli so tudi vnučki Katja, David ter Kevin in Kaja, kateri so Jolandi in Genadiju še bolj popestrili in zapolnili življenje z ljubeznijo. V teh dolgih 50. letih sta zakonca cenila vsak preživeti skupni dan in še vedno drug drugemu dajeta ljubezen in toplino, srečo in veselje zapriseženo pred 50. leti v Piranu.

Prva mladinska predstava o Prešernu

Plesno akrobatska skupina FLIP Piran je 6. decembra 2008 na odru portoroškega Avditorija uprizorila zanimivo veseloigro z naslovom Prešerno o Prešernu.

Da mladi iz Flipa res zanjo, so dokazali tudi tokrat. Po skoraj enoletnih pripravah pod vodstvom Mojke Mehora Lavrič, skladatelja, aranžerja in producenta Aleša Lavriča, koreografa Mitje Mehora in režije Stasje Mehora so v čast in spomin na velikega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna iz Vrbe na Gorenjskem uprizorili musical, splet pripovedi, igre in gimnastičnih nastopov ter številni publikli pričarali življenjsko pot našega pesnika, katerega pesem - zdavljica "Žive naj vsi narodi...", je postala tudi prva slovenska državna himna. Mali prešeren bi moral postati duhovnik. Tudi njemu se je marsikaj spremenilo v življenju in postal je doktor prava - in pesnik. Njegove pesni so ponarodele in postale večne, dokler bo živel slovenski narod. "Njegovo srce so pesmi njegove, ki so dušo naroda ozelenile. Otroci smo radi ga imeli, vsi brali smo pesmi njegove; Krst pri Savci, Povodni mož, glosa, sonet. Vse to in še veliko več je napisal naš poet".

Pimičevka Kopitarju: „Kopitar, Kopitar, velečenjeni gospod. Prešeren bo pohujšal ves naš mladi rod. Cenzura, cenzura, v rokah imava oblast, uničiva Prešerna, to bo vaša čast. Midva skupaj uničiva kranjskega poeta, iz glave mu izbija vsa ljubljanska dekleta“.

Mladega Prešerna je igral Aljaž Lavrič, dr. Prešerna Damir Azirovič,

Nastopajoči v vlogi Prešerna, Matije Čopa, Jerneja Kopitarja.
FOTO: FK-Primorski utrip.

Publika je z zanimanjem sledila musicalu Prešerno o Prešernu v portoroškem Avditoriju.

Iz nastopa gledališke skupine Flip.

Primicevo Julijo Ana Janko, mater Primicevo (Primčevko) Jessica Kastelic, Jerneja Kopitarja je igral Gregor Šimac, Matija Čopa Arian Godnič, Zevsa (kralja vseh bogov) Tomaž Primc, Urško Špela Vasič Štepančič, Ano Jelovšek Urša Jakin. Prireditev so podprli: Malro 5 Koper, Omnis Koper, Občina Piran, Banka Koper, Street tour Portorož in JSKD Ljubljana.

France Prešeren se je rodil 3. 12. 1800 v Vrbi na Gorenjskem v družini srednje velikega kmeta. Umrli 8. 2. 1849. Od leta 1819 do 1822 je v Ljubljani in na Dunaju študiral filozofijo. Od leta 1822 do 1828 na Dunaju pravo. Med leti 1828 in 1848 je bil v Ljubljani pripravnik in odvetnik (advokaturu je dobil šele leta 1846). Veliko se je družil tudi z Matijo Čopom. Svoje prve pesmi je pokazal Jerneju Kopitarju in

jih nato uničil.

Prve njegove pesmi so bile objavljene leta 1827 v „Kranjski Čbelici“. Zaljubljen je bil v bogato Primicevo Julijo, a iz te „ljubezni“ ni bilo nič. Iz razmerja z Ano Jelovškovo so se rodili trije otroci. Čopovemu spomenu je posvetil epsko pesnitev „Krst pri Savci“. Leta 1840 se je vrnil k ljubezenski liriki in napisal svojo najpomembnejšo politično pesem Zdravljico, ki je bila objavljena

šele leta 1848. Pisal je romane, ljubezenske sonete in balade. Najboljše njegove pesmi je izdal leta 1846 v knjigi Poezije. Prešernovo lirsko in epsko pesništvo je največji dosežek slovenske poezije.

šele leta 1848. Pisal je romane, ljubezenske sonete in balade. Najboljše njegove pesmi je izdal leta 1846 v knjigi Poezije. Prešernovo lirsko in epsko pesništvo je največji dosežek slovenske poezije.

60 let Istrabenza

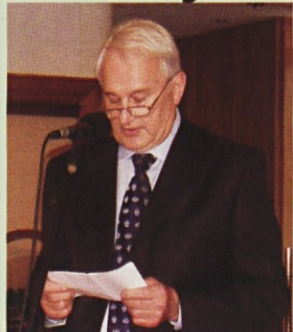

Praznovanje visoke obletnice družbe Istrabenz Koper je bilo 27. novembra 2008 ob 19.30 v kristalni dvorani hotela Kempinski Palace v Portorožu, kjer so popeljali povabljen v čarobne trenutke skupaj z vrhunskimi glasbeniki skozi čas. Istrabenzovo uspešno pot skozi čas je orisal slavnostni govornik, predsednik uprave Igor Bavčar, ki je dal vedeti, da njihova odvisna podjetja poslušajo dobro, čeprav je biti treba pozoren na prihajajočo krizo, ki bi znala marsikomu pomešati račune. Povabljeni goste, okoli dvesto, so razveselili tudi orkester Big Band RTV Slovenija, dirigent Patrik Greblo, Nuša Derenda, Slavko Ivančič, plesalci in pianist Uroš Perič. Režija Katja Pegan. V Istrabenzu so ob obletnici skupaj z ravnateljki obalnih osnovnih šol izbrali Istrabenzov razred - 30 nadarjenih in uspešnih devetošolcev,

ki bodo v času srednješolskega izobraževanja 2009/13 prejeli mesečno štipendijo. Skupna vrednost pomoči: 288.000 evrov.

Vojko Čok se je poslovil

Poti se prepletajo, načrti spreminjajo. Nič čudnega ni, če lastniki postavljajo na vodilna mesta svoje ljudi. Tako se je zgodilo tudi v Banki Koper, ki je članica velike bančne skupine Intesa SanPaolo. Tuji lastnik ne več naše banke je predčasno zamenjal odličnega bankirja Vojka Čoka, ki bo poslej opravljal "nadzorno" funkcijo. S 1.1.2009 bo predsednik uprave Italijan. Na fotografiji utrinek z decembrskega srečanja v GH Metropol.

V Sečovljah dobijo trden most

Anekdota pravi, da je nek župan svojim krajanom obljubljal vse mogoče. "Zgradil vam bom most", je dejal. Ali gospod župan, čemu nam bo most, saj nimamo reke. "Tudi reko vam bom napeljal". No, v Sečovljah neposredno ob schengenskem mejnem prehodu, so se leta in leta dolgo pritoževali zaradi preozkega mostu. V belo Ljubljano je bilo poslanih tudi nekaj pisem - in sedaj se končno nekaj dogaja. Zgrajen je začasni obvozni košček cestišča, stari kamniti most vprašljive nosilnosti so podrli in postavljajo novega - tako širokega, da se bosta na njemu lahko srečala dva avtobusa ali celo dva tovornjaka, znaki enosmernih pasov pa bodo pozabljeni. In komu zahvala? Kajpak dr. Marku Pavlihi, ki je s svojimi zahtevami na ministrstvu za promet spodbujal pristojne naj zgradijo trden most.

Luka Koper Proslavili so obletnico prihoda prve preoceanke

7. decembra 1958 je v koprskem pristanišču pristal prvi preoceanski parnik Gorica. To je bila tudi prva ladja, ki je priplula v takrat tudi prvo in edino slovensko trgovsko pristanišče.

Parnik je šel v razrez, njegova naslednica pa je sedaj čisto nova ladja Splošne plovbe, Nova Gorica. Prav na

in Luka Koper d.d. postaja eno najbolj znanih strateških in donosnih gospodarskih subjektov v pretežni lasti države. To je potrdil tudi novi minister za promet dr. Patrick Vlačič, ki je pozdravil zastavljene smernice razvoja Luke Koper, vključno z načrtovano izgradnjo 3. terminala in njene prometne, gospodarske in infrastrukturne povezave s svetom, pa tudi, da bo čim prej sprejet državni prostorski načrt, ki bo omogočal zastavljeni širitev pristanišča. Na proslavi nismo opazili predsednika

ta dan po petdesetih letih, 7. decembra 2008, so se na potniškem terminalu v Kopru zbrali pomorci, morjeplovci, delavci Luke Koper in gosti ter skupaj proslavili visok jubilej. Priveditev je povezovala novinarka Nataša Benčič, ki je malce povprašala predsednika uprave Luke Koper Roberta Časarja kako in kaj kažejo stvari v pristanišču danes po 50 letih? Odgovor je samo eden. Koprsko pristanišče je zacvetelo

NS Luke Koper Borisa Popoviča, ki (separatno?) napoveduje povezavo Luke Koper in Tržaškega pristanišča. Praznovanja se je udeležil tudi 74-letni nekdanji delavec v takratnem pristanišču Ivan Brezac (na govorniškem odru), ki 7. decembra 1958 privezal ladjo Gorico ob novozgrajeno obalo. Filatelistični klub Koper je izdal priložnostno znamko, spominsko kuverto in priložnostni žig.

Izola - Piran Pobude za ustanovitev dveh novih KS

Krajani Šareda v izolski občini bi se radi odcepili od Kort in ustanovili svojo KS, krajani Dragonje pa bi tudi radi imeli svojo KS in kot kaže ne bi bili več radi v okviru KS Sečovlje. Bosta občinska sveta Izole in Pirana sprejela ali zavrgla pobudi?

Vprašanje ustanovitve ožjih delov občine ali sprememba njihovih območij je opredeljeno v 18. členu Zakona o lokalni samoupravi. Zbor krajanov določenega območja, ki se želi organizirati kot krajevna skupnost, mora dati pobudo svoji občini, na občinskem svetu pa je, ali pobudo sprejme ali zavrne. Formalnosti glede ustanovitve KS, števila, območja, pooblastil in tudi ali je KS pravna oseba ali ne, so opredeljene v občinskem statutu. Pravno formalno ni ovir, lahko pa nastanejo problemi delitve območij, prerazporeditve proračunskih sredstev, večjih stroškov za občino, spremeniti ali dopolniti je treba statut, vnesti podatke v občinske bilance, voditi računovodske postavke, izvoliti organe krajevne skupnosti, določiti sedež, zagotoviti prostore za delovanje nove KS in podobno. Dileme se kar odpirajo, zlasti popolnoma nesmiselno je ustanavljati krajevne skupnosti, če te nimajo skorajda nikakršnih statutarnih pooblastil in delujejo kot nekakšni

vratarji za usmerjanje krajanov na občino. Nekoliko bolje je, če dobi Krajevna skupnost status pravne osebe, kar pa spet določi najvišji organ lokalne skupnosti - občinski svet - s statutom. Šele tako bi lahko krajanji določene krajevne skupnosti lažje in boljše ter morda bolj racionalno opravljali naloge oziroma upravljali s svojo KS. Nikakor pa KS ne more odtujevati občinskega premoženja na svojem teritoriju brez soglasja občinskega sveta.

Ponekod na zahodu, na primer v Nemčiji, sploh ne poznajo krajevnih skupnosti, imajo pa krajevne urade ali tako imenovane občinske izpostave, kot smo jih nekoč že imeli v bivši Jugoslaviji, ko je bila občina v bistvu podaljšana roka države.

Osnovni problem, ki ga v Sloveniji nismo razrešili že od sprejetja Zakona o lokalni samoupravi leta 1995 je, kako bolj fleksibilno in tudi smotrno organizirati sistem delovanja lokalne samouprave - od KS do Občine in

kakšna je v resnici vloga članov občinskega sveta, ki morajo delovati na terenu v KS in prinašati pobude ter predloge na občinski svet. Vezi med organi KS in občinskim svetom so včasih popolnoma pretrgane in to zlasti, če gre za različne politične opcije, ki jim pripadajo posamezniki in skozi to tudi za nesodelovanje ali politično tekmo, ki ni v prid skupnemu napredku lokalne skupnosti.

Krajanji oziroma pobudniki iz Dragonje in Šareda pričakujejo odgovor. Po drugi strani pa bi morali v Izoli kot tudi v Piranu razmisliti kakšno vlogo naj v bodoče igrajo Krajevne skupnosti. Je še smotrno povečevati njihovo število, je krajevnim skupnostim treba dati več pristojnosti, kako je z njihovim statusom pravne osebe, s čim vse se smejo ukvarjati, ali pa bi jih kazalo postopoma ukiniti ter ustanoviti krajevne oziroma vaške odbore s pravico aktivnega sodelovanja v telesih (odborih) občinskega sveta?

Podjetna Primorska 2008/09 Priložnost za nove mlade podjetnike

Univerzitetni razvojni center in inkubator Primorske d.o.o. in Banka Koper d.d. v sodelovanju s Svetom zaupnikov Univerze na Primorskem, medijskimi in drugimi pokrovitelji že tretje leto zapored organizirata natečaj za najboljši poslovni načrt primorske regije z naslovom Podjetna Primorska.

Tokratni natečaj, že tretji po vrsti, z letnico 2008/09 za najboljši poslovni načrt so predstavili na novinarski konferenci v sredo, 26. novembra 2008, v prostorih na sedežu inkubatorja v Kopru: Iztok Škerlič, direktor Univerzitetnega razvojnega centra in inkubatorja Primorska d.o.o., dr. Rado Pišot, prorektor za znanstveno-raziskovalno in razvojno delo Univerze na Primorskem, Franc Ohnjec, direktor trženja Banke Koper d.d. in predstavnica medijskega partnerja PN Vida Gorjup Posinkovič.

Z natečajem Podjetna Primorska

spodbujajo študente in druge zainteresirane za ustvarjanje novih podjetij v primorski regiji in zamejstvu.

Rezultati so že vidni; skupaj so izvedli 35 predstavitvenih delavnic, nakaterih je bilo prisotnih 700 poslušalcev. Na natečaj se je z osnutki poslovnih načrtov prijavilo 72

posameznikov oziroma podjetniških skupin. Izbranih je bilo 20 finalistov. Ustanovljeno je bilo 9 novih podjetij. Nekatera med njimi so pridobila nepovratna sredstva za zagon podjetja na razpisu Podjetniškega sklada RS. Rok za oddajo osnutka poslovnega načrta je 17. 2. 2009. Nagradni sklad letošnjega natečaja znaša nekaj več ko

10.000 evrov. Strokovna komisija bo izbrala 10 najboljših poslovnih načrtov in bo kasneje nagradila tri najboljše. Prvo uvrščeni prejme nagrado Banke Koper v znesku 6.000 evrov nakazanih na TRR novoustanovljenega podjetja in možnost 6-mesečne uporabe avtomobila, so med drugim povedali na novinarski konferenci.

Trst Podpisan dogovor o čezmejnem sodelovanju

V Rdeči dvorani na sedežu Trgovinske zbornice v Trstu so Banka Koper d.d. (Vojko Čok), Primorska gospodarska zbornica Koper (Tomaž Može), Camera di Commercio Industria Artigianato Agricoltura di Trieste - Tržaška trgovinska zbornica (Antonio Paoletti), in Cassa di Risparmio del Friuli Venezia Giulia S.p.A. (Carlo Appiotti) sporazum v njegovem imenu podpisal podpredsednik banke Enzo Brasca) 5. decembra 2008 podpisali Dogovor o sodelovanju za podporo poslovnim subjektom čezmejnih območij Italije in Slovenije.

Podpisnice ugotavljajo, da se kot posledica vstopa Slovenije v Evropsko unijo in po nedavni širitvi schengenskega območja povečuje interes zasebnikov in gospodarskih subjektov obmejnih območij Italije in Slovenije po novih naložbah v obeh sosednjih državah, kot tudi interes za še večje poslovno sodelovanje. Zbornici bosta zainteresiranim subjektom nudili potrebno pomoč in informacije, banki (obe sta

članici skupine Intesa Sanpaolo) pa bosta zagotavljali dvojezično osebje, vodenje poslovnih računov svojim komitentom, in nudili kredite za tekoče poslovanje, uporabo različnih kreditnih kartic, vse pod ugodnimi pogoji. Lastnik obeh bank, ki sta že pripravili skupno ponudbo bančnih storitev, je v Italiji.

Podpisnice so si v trstu zaobljubile, da bodo v roku šestih mesecev po podpisu dogovora preverile njegovo uporabnost, ga po potrebi dopolnile in nadgradile. Podpisnike sporazuma in obetavno sodelovanje Kopra in Trsta je pozdravil tudi tržaški župan Roberto Dipiazza.

Na Fotografiji Primorskega utripa. Svečani podpis dogovora med bankama in zbornicama v Trstu.

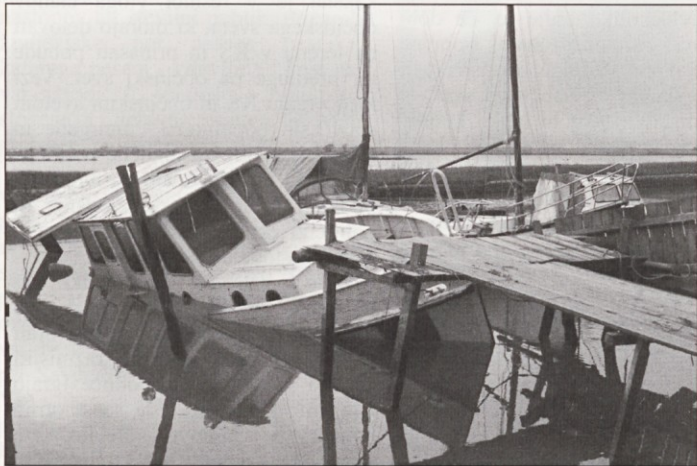
Tudi Izola dobi garažno hišo

V predlogu ureditve območja za pošto so predvidena stanovanja in velika garažna hiša.

O tem, da je treba avtomobile spraviti pod zemljo razmišljajo tudi v Izoli. Javna obravnava predloga ureditve območja za pošto pa je izzvenela nekako neodločno, ko v bistvu še niti ne vedo kje bi jo vendarle zgradili; pri stari bolnišnici ali kar sredi mesta. Za pošto naj bi zgradili okoli 100 stanovanj in veliko podzemno garažo, ni pa podatka kdaj bi se to zares zgodilo. Nekateri menijo, da je projekt preobsežen in da bi bilo boljše, če bi garažna hiša stala nekje na robu mesta. Toda, če res nameravajo zgraditi 100 stanovanj, potrebujejo v Izoli dodatnih najmanj 200 parkirnih mest. Tudi ni povsem znano kako bodo uresničili naložbo. Najbolje bi bilo stanovanje na ključ, zraven pa še parkirno mesto v garažni hiši.

Voda je zalivala tudi lokale in najbolj upostošila Sečoveljske soline

Samo pri Adriaticu Slovenici doslej že 250 odškodninskih zahtevkov zaradi poplavljenih lokalov. Za avtomobile brez kasko zavarovanja ni odškodnine.

Potopljeno plovilo v Jernejevem kanalu. Lastnika očitno ne zanima?

Takole je 1. decembra izgledal lucijski podhod.

Voda je vdrla v avlo občinske palače v Piranu in segala vse do prve stopnice. Na Tartinijevem trgu je segala do pol metra.

Podivjano morje na piranski promenadi.

Bralcem, ki so nam posredovali fotografije, se zahvaljujemo.

Najbolj poškodovane so bile Sečoveljske soline ter tudi kanal Sv. Jerneja, kjer je prebilo dve pregradi. V nevarnosti je bilo okoli 300 na črno privezanih plovil. Vodna ujma ni prizanesla okoli 200 avtomobilom na piranski Punt, Tartinijevem trgu v Piranu, v Izoli in na parkirišču pred Koprom. Zalila je nekaj deset gostinskih lokalov ter druge poslovne prostore v Piranu in Izoli. Na površje je udarila tudi meteorna voda. Na srečo je kanalizacija ločena, sicer bi precej "dišalo". Zavarovalnice so doslej prejele že na desetine zahtevkov za povračilo škode. V Piranu že od leta 1969 ne pomnijo tako močne plime in tako obsežnega razlivanja morja po nižjih predelih mesta. Sirena, ki v Piranu ni delovala, je še najbolj nedolžna zadeva, saj so bila že veliko prej po radiu dana obvestila o nevarnosti naraslega morja. V socializmu je poskusno tulila vsako soboto ob 12. uri. Precej presenečeni so bili tudi v središču starega mesta Izole, kjer je voda zalila tudi lokale v Ljubljanski ulici.

Zaradi spleta okoliščin; neverjetnih padavin, valovanja, močnega južnega vetra in nenavadno visoke plime (157 cm nad povprečno višino) ter morda še zaradi gravitacije Lune je morje 1. decembra zjutraj v nekaj minutah pokazalo svoje zobe in poplavelo nekatera nižje ležeča obalna območja in povzročilo precej škode. Kdove, morda je to tudi odsev novih klimatskih razmer, na katere še nismo pripravljeni?

Približna ocena škode 2 milijona evrov

Ocene o škodi, ki so jo povzročile poplave, niso dokončne, govori pa se o okoli 2 milijonih evrov. Morski valovi imajo izredno moč. Kot za šalo so premikali skale na piranskem obrežju, voda je zalila Tartinijev trg vse do prve stopnice v avli občinske stavbe, zlasti veliko škode pa je povzročila v Sečoveljskih solinah, kjer so valovi prebili nekaj obrambnih nasipov in kot rečeno tudi nasip pred Jernejevim kanalom. Poplave so neprijetno presenetile tudi okoli 200 lastnikov avtomobilov, nič manj škode pa ni bilo na osrednji portoroški plaži, kjer je morje poškodovalo lesene pomole, enega pa celo prelomilo. Te bo treba temeljito sanirati. Župan Pirana Tomaž Gantar je dejal, da so popravila lesenih pomolov načrtovali, ne glede na to ujmo, saj so bili precej dotrajani.

Voda ponovno zalila lucijski podhod

Voda je močno narasla tudi v lucijskem kanalu Fazan, kjer je zalilo podhod in spodnje prostore garažne hiše v TPC, pravo razdejanje pa je povzročila tudi v Jernejevem kanalu v Seči, kjer je prevrnilo ali potopilo tudi nekaj na črno zasidranih čolnov. Sicer pa daleč od tega, da bi lahko pretiravali z naslovi "Morje poplavelo Istro" ali "Obala potopljena".

Opozorilo je na dlani

Očitno se tako velike poplave dogodijo vsakih 40-50 let. In res je, da morje ni prvič zalilo teh koščkov Slovenske obale. Sedaj spet čaka, da se bomo spametovali. Nekaj bo vendarle treba postoriti, da se kaj takega ne bi več ponovilo. Na primer, zakaj ne bi mogli nekoliko zvišati betonskega roba ob piranskem mandraču, kar bi lahko služilo tudi kot sprehajališče, ali imeti pripravljene vreče s peskom, kakšno gumijasto cev in podobno? To je vprašanje za civilno zaščito! Zakaj je v Kopru gramozno parkirišče tako nizko, da se tam zlahka nabira voda in ne more odtekat. Rezultat: močno poplavljeni avtomobili, ki pa, če niso kasko zavarovani, ne morejo biti predmet odškodninskih zahtevkov do zavarovalnice. Zakaj ne poskrbijo za nadhod prek ceste, ki ločuje naselje Lucijo, saj je bil podhod že večkrat poplavljen, šolarji pa potem skačejo čez nevarno cesto in končno, zakaj država ne reagira na prošnje upravljalca solin?

V solinah ocenjujejo stroške sanacije na milijon evrov. Na fotografiji: Sanacija brežine Kanala fazan na Seči.

Morje je dvignilo pomole na portoroški plaži, srednjega pa celo prelomilo. Kaže, da bo vse pomole na portoroški plaži treba nadomestiti z novimi ali jih temeljito sanirati - in to še pred kopalno sezono.

Gasilci so imeli veliko dela. Ponekod so jih klicali tudi po nepotrebem, kot je bil primer v Luciji.

Zalilo je celo lucijsko garažo pri TPC.

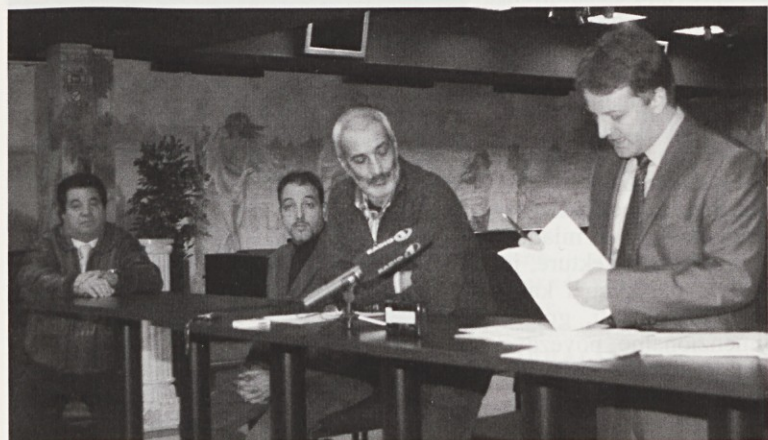
Poplavljeni avtomobili na koprskem glavnem parkirišču.

December 2008

Lucija

Lastnik Extreme bowlinga bo plačal del odškodnine Bernetiču

Roberto Cavallaro, lastnik gostinskega poslovnega prostora Extreme bowling Opera cluba v Luciji se je dogovoril s spodnjim lastnikom prostora Viniciom Bernetičem, da mu bo plačal del škode (skupaj prijavljeno 50.000 evrov škode), ki je nastala v delavnici zaradi izlitja vode, ko je počila odtočna cev speljana skozi njihovo delavnico.

Z novinarske konference v Extreme bowlingu po zaprtju.

Okoli 27.000 evrov naj bi Bernetiču že priznala zavarovalnica, razliko pa naj bi plačal lastnik gornjega poslovnega prostora Roberto Cavallaro.

Afere z novo obliko Extreme bowling Opera cluba v Luciji, ki ga nekateri radi poimenujejo kar diskoteka (čeprav uradno ne nosi tega imena) še ni povsem konec. Potem, ko so

24. novembra. Vprašanje je tudi, če bodo dovoljenje sploh lahko pridobili? Sedaj je razočaran, saj naj bi, ko je povedal, v nakup in opremo poslovnega prostora vložil 4,5 milijona evrov.

Odvetnik Kljajič, ki zastopa podjetje, je na novinarski konferenci povedal,

To naj bi bili delavci, ki čakajo na delo v tem lokalu, ki je zaprt od 16. novembra 2008.

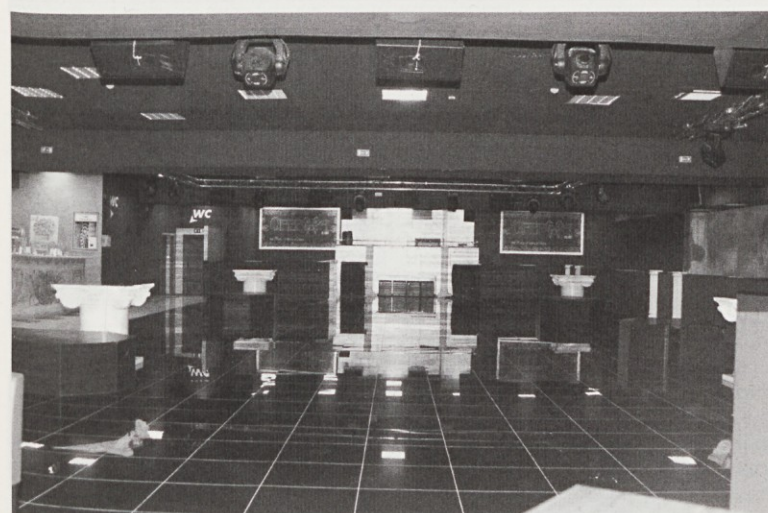
FOTO: FK-Primorski utrip.

lokal na noč otvoritve 15. novembra 2008 obiskale inšpekcijske službe in lastniku Robertu Cavallaru dale le

Takole izgleda montažna gradnja. Betonske prečke naslonjene na nosilne stene samo nekaj centimetrov.

tri dni časa, da si od pristojne lokalne skupnosti pridobi novo ustrezno dovoljenje za obratovanje lokala do četrte ure zjutraj, so ga v bistvu onemogočile, saj takega dovoljenja ni mogoče pridobiti tako hitro, so povedali na novinarski konferenci

Plesišče bo samevalo najmanj dva meseca. Sprejme lahko največ 400 plesalcev in ne 1700 ali celo 2000, kot je bilo večkrat omenjeno v medijih.

FK

Problematičen Jernejev kanal

Problemska konferenca o Jernejevem kanalu, ki jo je v prostorih gostilne Ribič na Seči na dan Sv. Lucije, 13. decembra 2008, sklicala predstavnica tamkajšnjih krajanov ali civilne iniciative Andreja Humar Fatorič, je pokazala, da bo država kot lastnica zadevo poslej vzela bolj resno in končno po 18 letih dogovarjanja tudi ukrepala. Sta se uradnika brginc in dr. Kopač nekoliko ustrašila ultimata, da mora država stvari urediti do 30. aprila 2009, sicer bodo krajanji vzeli stvari v svoje roke, izpraznili vsa navlako, pomole in potopljene čolne iz katerih se izteka gorivo ter razne deske in zakurili kres?

Zahteve krajanov Seče s problemske konference 13. 12. 2008.

- 1.) Izpraznitev plovil iz Jernejevega kanala (okoli 300) ter vsega neprimerne, nedovoljenega in to najkasneje do 30. 4. 2009;
- 2.) Preučitev možnosti postavitve zapornice na morskem vходу v Jernejev kanal ter vzpostavitev kontrole dostopa v ta kanal;
- 3.) Poglobitev kanala in vzpostavitev plovne poti tudi za turistične ogleda (npr. Solinarke);
- 4.) Ureditev in namestitvev enotnih lesenih pomolov, privezov, upoštevajoč predpise in pravila znotraj ekološke cone krajinskega parka;
- 5.) Ponovna potrditev statusa območja Krajinskega parka Sečoveljske soline za celoten polotok Seča.

Med predlogi zaključkov, ki jih je sestavil Andrej Sovinc pa še:

Ministrstvo za okolje in prostor naj takoj prične s postopkom podelitve vodne pravice za upravljanje s kanalom Sv. Jerneja. Država pa naj podeli vodno pravico do 31. 3. 2009. Aktivira naj inšpekcijski nadzor nad kanalom. Koncesionar za upravljanje KPSS je pripravljen takoj začeti s sanacijo leve brežine kanala Sv. Jerneja s hkratnim poglobljanjem kanala, vendar mora (od države, op.p.) prejeti ustrezna sredstva.

Koliko „črnih“ privezov?

V Jernejevem kanalu je privezanih morda celo več kot 300 plovil (nihče jih ni natančno preštel), lastniki pa za to nimajo nobenega dovoljenja in tudi ne plačujejo privezov, ker ni nikogar, ki bi jim lahko izstavil račune. Jernejev kanal sodi v Krajinski park Sečoveljske soline in je v lasti države.

Z okrogle mize na Seči, ki se je končala z ultimatom državi. FOTO: FK-Primorski utrip.

razne deske pa tudi nekaj naravnega človeškega, kar pa malo smrdi. Morje je kar na dveh mestih prebilo brežino in povzročilo Solinam veliko škodo. To je danes žalostna slika Jernejevega kanala, ki je del solinskega ekosistema in je tudi krajinsko zaščiten. K pozivu, da je končno treba nekaj urediti, se je pridružil okoli 20 krajanov, tudi župan Občine Piran **Tomaž Gantar**, predsednik svet KS Lucija **Gašpar Gašpar Mišič**, **Marko Tancer**, predsednik Odbora za turizem, direktor podjetja Soline d.o.o. **Alojz Jurjec**, odvetnik **Boris Cepuder**, **Andrej Sovinc** iz Krajinskega parka, dolgoletni solinar **Ciril Somrak**, **Evelino Fatorič** iz društva Pompa, **Peter Polič**, pa tudi dva udeleženca, ki imata v kanalu zasidran čoln in sta pripravljena celo plačati privez, nista pa za „indijanske manire“, kot sta se izrazila. Svoje izkušnje o tem, kaj se v kanalu in okrog njega dogaja, je povedal tudi Peter Polič, sin lastnika nekdanje Drogine začimbe. Odvetnik Boris Cepuder je z dokumenti in skicami poskušal dokazati kje

sanacije tega območja, saj verjetno sama tega ne bo zmogla.

Ker država še vedno ni dala vodne pravice upravitelju družbi Soline, pridelava soli d.o.o., ta tudi ne more ukrepati. Direktor Alojz Jurjec tako le ves čas samo opozarja. Povedal je tudi, da imajo Soline, pridelava soli d.o.o. naštetih 450 lastnikov plovil in privezov. Če bi tem ljudem poslali račune bi država samo v dveh letih pridobila okoli 750.000 evrov. Seveda pa to ni tako preprosto, saj je

Lastnika na črno privezanega čolna: "Privez smo pripravljene plačati, nismo pa za indijanske manire."

vendarle treba kanal prej komunalno in infrastrukturno urediti, da bi morda tamkajšnji okoli 1,8 kilometrski kanal postal prava turistična atrakcija, morda celo mala marina. Kdove, kajti nekateri so proti vsem in vsemu! Iz nič pa vedno pride nič, zraven pa še veliko jeze, negodovanja tamkajšnjih krajanov. Ko so vsi prisotni v dobrih dveh urah vse povedali in dokončno ugotovili, da so v kanalu vsi na črno (morda so celo izjeme?), da Občina Piran tu ne more nič, smo slišali. Morje je državno, kanal je državna last, občinska je le cesta. Končno sta besedo le dobila predstavnika Ministrstva za okolje in prostor - **Mladen Berginc** in dr. **Samo Kopač**, v.d. generalnega direktorja Direktorata za okolje. Berginc je priznal, da je v kanalu anarhija in da bo treba ukrepati. Pravzaprav že ukrepajo, sta dejala. Pripravljajo sanacijski načrt za odpravo škode, ustanovili bodo posebno delovno skupino, določiti bo treba upravljavca, še prej pa bo treba poiskati kapital za sanacijo kanala. Ker država za to menda nima namenskih sredstev bo treba izkoristiti možnost javno-zasebnega partnerstva. Aktivirali naj bi tudi inšpekcijske službe, ki bi tu delale red. Župan Tomaž Gantar je dejal, da je to tipičen birokratski odgovor, ki kaže na to, da se tudi v naslednjih letih ne bo nič spremenilo, kot se ni zadnji 18 let.

Franc Krajnc

Odvetnik Boris Cepuder ugotavlja kje poteka meja Krajinskega parka. Sicer pa so nekateri v razpravi malce zašli na druga področja.

Območje je zaščiten po zakonu o ohranjanju narave, pa tudi z občinskim odlokom. Do tu je vse jasno, torej vse na črno.

V kanalu je tudi kar nekaj potopljenih čolnov, veliko zbitih starih desk, ki predstavljajo nekakšne pomole, zaradi slabe pretočnosti morske vode se na dnu nabira veliko mulja, v kanal se menda zliva tudi kanalizacija iz okoliških objektov. Tam se poleti kopljejo tudi otroci! Ob zadnjem neurju je svoje dodalo še morje, ki je poplavljal, na občinsko cesto ob kanalu naplavilo stare barke in

v resnici poteka meja Krajinskega parka in kaj določa občinski odlok o razglasitvi Krajinskega parka Sečoveljske soline iz leta 1990. Ta naj bi bil leta 2001 ukinjen z vladno uredbo. Ponovni status Krajinskega parka Sečoveljske soline je bil dan leta 2003 na osnovi zakona o ohranjanju narave.

Nihče natančno ni vedel povedati koliko bi stala sanacija Jernejevega kanala z ureditvijo okolice. Kaže, da država še vedno ne namerava poiskati zasebnega partnerja, ki bi bil pripravljen financirati celoten projekt

Pravljični december

PROGRAM PRIREDITEV IN SILVESTROVANJA V OBČINI PIRAN, IZOLI IN KOPRU

V praznično okrašenem Piranu, Portorožu in Luciji bodo od 24. decembra do 1. januarja domačinom in obiskovalcem vseh starosti in različnih okusov na voljo raznovrstne prireditve. Vrhunec bodo doživele 31. decembra s silvestrovanji na prostem v Piranu in letos prvič tudi v prireditvenem šotoru nasproti sedeža KS Lucija ter tradicionalnim

ognjemtom prvi dan novega leta v Portorožu. Za prireditve, praznično osvetlitev in novoletni ognjemet je Občina namenila 104 tisoč evrov. Podrobnosti so predstavili na novinarski konferenci v Avditoriju, 12. decembra, Lada Tancer, Mojca Dolšak, Jadran Furlanič, Katja Pišot in Mojmir Suhar. Konferenco je povezovala Barbara Jakomin. Letošnja novost je krovna

organizacija vsega prazničnega decembrskega programa, za kar je Občina Piran določila Avditorij Portorož. Tako je veliko manjša verjetnost podvajanja prireditev celo v istem kraju. Zanimiv praznični december bo na Tartinijevem trgu v Piranu, v portoroškem Avditoriju, v lucijskem šotoru (nasproti KS) in 1. januarja v Portorožu novoletni ognjemet.

Z novinarske konference v Avditoriju o (usklašenem) Pravljičnem decembru v Piranu.

Piran:

Sobota, 20. december v Gledališču Tartini piran: nastop plesne skupine Metulj-Novoletna pravljica.

Nedelja, 21. december ob 17.00 uri: Odprtje razstave Jaslice v piranskih cerkvah. Na ogled bodo do 6. januarja 2009.

Sreda, 24. december med 15. in 17. uro na Tartinijevem trgu: Predstava za otroke, obisk Božička. Gledališče Bičikleta.

Petek, 26. december med 15. in 17. uro na Tartinijevem trgu: Predstava za otroke, Zimski vrtljak.

Sobota, 27. december: Celodnevni sejem starin v organizaciji društva ANBOT.

Nedelja, 28. december: Novoletni sejem na Tartinijevem trgu v organizaciji TD Piran in glasbeno-animacijske predstave.

Ponedeljek, 29. december med 15. in 17. uro na Tartinijevem trgu predstava za otroke: vesli december.

Torek, 30. december med 15. in 17. uro na Tartinijevem trgu predstava za otroke: Pika na obisku.

Sreda, 31. december med 15. in 17. uro na Tartinijevem trgu predstava za otroke: Rdeča Kapica in dedek Mráz s spremstvom, Gledališče Fru Fru.

Silvestrovanje na Tartinijevem trgu:

Sreda, 31. december - pričetek ob 21.30 uri, zaključek ob 03.00 uri zjutraj. Nastop glasbene skupine Malibu. Poskrbljeno bo za brezplačne avtobusne prevoze od 20.00 do 03.00 ure zjutraj vsakih 30 med Lucijo in Piranom.

Portorož:

Avditorij

Sreda, 17. december ob 20. uri: Koncert Slovenske vojske. **Petek, 19. december** ob 19.30: Božični koncert v Avditoriju (razprodan). **Novoletni gala koncert Ponedeljek, 29. december** ob 19.30: Novoletni gala koncert. Nastopa Simfonični orkester RTV Slovenija s solisti. Vstopnina 60 EUR.

Portorož – Trg prekomorskih brigad Četrtek, 1.1.2009: Novoletno popoldne – animacijski glasbeni program. **Ognjemet v Portorožu ob 18.00 uri.**

Lucija:

Praznični december in silvestrovanje v šotoru nasproti KS Lucija. Pričetek 27. decembra, zaključek 1. januarja. V sredo, 31. 12. od 20.00 do 02.00 ure zjutraj. Nastop: Platana in Nuša Derenda.

Koper:

19.12. – 20.12. od 9.00 – 20.00: Božični sejem, Trg pri Kapitaniji Koper

22.12. ob 20. uri: Novoletni simfonični koncert, Športna dvorana OŠ Koper

24.12. ob 22. uri: Božični koncert kvartet 7+, Titov trg

31.12. ob 21.30 uri Silvestrovanje v Kopru (Eroika, Amarcord, novoletni ognjemet), Taverna Koper

1.1. ob 16. uri: Koncert Big Band Hrošči, Taverna Koper

Izola:

17.12. ob 20. uri: Koncert Akademskega pevskega zbora, cerkev Sv. Marije Alietske

23.12. ob 18. uri: Božično-novoletni koncert, Kvartet 7+, park Pietro Coppo

Ob 20.30 uri Novoletni koncert s skupino Soul Circus, Manziolijeva palača

26.12. ob 19. uri: Dan samostojnosti, nastop Vlada Kreslina & Beltinške bande & Malih bogov, Kulturni dom Izola

31.12. Silvestrovanje z ansambлом Venera, Lonka.

Arhitektura je tudi umetnost

Na letošnjih Piranskih dnevih arhitekture, 22. in 23. novembra, v Gledališču Tartini so razpravljali o arhitekturni raznolikosti. Nagrado Piranesi za leto 2008 sta prejela slovaška arhitekta Jan Studeny in Martin Vojta za delo Družinska hiša.

Študentje arhitekture in njihovi starejši kolegi so dva dni v Piranu razpravljali o zanimivih temah s področja sodobne arhitekture. Številni so na odru predstavili svoje ideje, pa tudi že nagrajena ali odkupljena dela. Tema letošnjega je tradicionalnega 26. srečanja arhitektov je bila **Arhitekturna raznolikost**, ki poudarja geografsko, jezikovno in kulturno raznovrstnost. Vse to se je razvijalo skozi stoletja do perfektnosti. Blizu 200 udeležencev, veliko tudi mladih, ki šele stopajo na pot resne arhitekture, je z zanimanjem poslušalo predavanja kako je treba načrtovati in raziskovati, graditi in ustvarjati večdimenzionalne povezave med okoljem, socialnimi sistemi in ljudmi, upoštevajoč sodobne trende na področju arhitekture.

Letošnja tema Arhitekturna raznolikost se je dotaknila treh entitet: misliti globalno, delati lokalno, arhitekturna identiteta, trajnostna arhitektura v okvirih lokalnega konteksta.

Organizator Dnevo arhitekture v Piranu so Obalne galerije Piran. Prireditve sta obiskala tudi nova kulturna ministrica Majda Širca Ravnikar in prof. Vojteh Ravnikar.

Podelitev priznanj.

Srečanja se je udeležila tudi ministrica za kulturo Majda Širca Ravnikar.

Študentsko priznanje Piranesi 2008

Letošnje študentsko priznanje so prvič izbrali člani mednarodne žirije. Izmed razstavljenih del študentov ljubljanske in mariborske Fakultete za arhitekturo je žirija izbrala projekt študenta **Tomaža Mlinariča** za Center sodobne umetnosti ROG v Ljubljani, ki je nastal pod mentorstvom prof. Miloša Florjančiča s Fakultete za arhitekturo v Ljubljani.

Nagrada Piranesi 2008

Najvišje priznanje nagrado Piranesi 2008 sta prejela slovaška arhitekta **Jan Studeny in Martin Vojta** za delo Family House (Družinska hiša). Stavba s svojo obliko poudarja nasprotje med naravo in grajeno strukturo, ki se odraža v minimalnem stiku s tlemi, je v obrazložitvi nagrade zapisala žirija.

Priznanja

Žirija v sestavi: Barbara Holzer, Davor Katušić, Filipe Joel Gomez Afonso, Vasco Miquel Pacheco Magalhaes (predsednik), Aleš Prinčič, Alfonso Perez - Mendez, Katja Florjanc in Marion Wicher je odločila da priznanje Piranesi prejmejo:

- **Querkraft Architekten za delo ML- Museum Liaunig.**
- **Maruša Zorec in Marina Tepina za delo Odprti oltar na Brezjah.**
- **Jabornegg & Palfy za delo Schlosshotel Velden.**

V Taru snujejo Forma vivo

V prijaznem malem istrskem mestu Taru naj bi morda že v kratkem določili lokacijo za postavitev Forma vive, kot jo poznamo na Seči.

Ideje, da bi polepšali mesto in mu pridali še večji kulturni značaj, so se porodile pri Atiliju Radojkoviču, na nedavnem obisku direktorja Obalnih galerij Piran Antona Biloslava, kustosinje Obalnih galerij Nives Marvin in ljubiteljskega kiparja Atilija Radojkoviča pri tamkajšnjem podžupanu Valterju Palmi pa so se že pogovarjali kako jih uresničiti. Hkrati so si že tudi ogledali morebitne lokacije, najbolj primerno pa bodo predlagali v sprejem prostorskih aktov. Kaže, da bi bila najbolj primerna lokacija blizu mesta s pogledom na morje, kjer naj bi zgradili tudi otroški vrtec in postavili igrala. Lahko bi uporabljali tarski kamen ali kamen iz Kanfanara in Kirmenjaka. V Taru-Vabrigi, kot se imenuje občina, je še ena značilna posebnost - vsakoletni tradicionalni ulov velikih cipljev - in ko je ulov uspešen

je tudi veliko slavje. Občina Tar-Vabriga, župan Nivio Stojnić, se z Atilijem Radojkovičem, ki je svojo mladost preživel v tem mestecu, dogovarja za izdelavo posebne skulpture, ki naj bilapostavljena na velikem trgu pred prenovljeno zgradbo Kaštel, kjer bo tudi nov sedež občine. Sicer pa mesto v Vabrigi pri Taru, že krasi njegov kip z imenom Rojstvo vala (na fotografiji). Zamisli, kako naj bi izgledala velika kamnita skulptura je še mala skrivnost, izvedeli pa smo, da naj bi ponazarjala dejavnosti, ki najbolj zaznamujejo tamkajšnji kraj - oljkarstvo, vinogradništvo in turizem. Ženice so nekoč nosile vodo domov iz Tarske vaje in domače pridelke nosile prodajati drugam. Morda bi kazalo v skulpturi ponazoriti tudi to preteklost.

Rojstvo vala - Radojkovičeva bela skulptura Sicer pa mesto v Vabrigi pri Taru.

Udeleženci letošnjih Dnevo arhitekture v Piranu. FOTO: FK-Primorski utrip.

15. let Radia Capris

Novinarji in sodelavci Radia Capris Koper so ob 15. obletnici delovanja radia, 11. decembra 2008, v The Clubu na Belvederju nad Izolo pripravili srečanje s svojimi sodelavci in v prijetno družbo povabili tudi poslušalce tega odmevnega in dobro poslušanega radia. Na koncu so prerezali tudi jubilejno torto. Posebnost radia Capris so najhitrejše prometne informacije, sicer pa tudi spremlja in poroča o vseh gospodarskih, kulturnih in političnih dogodkih na območju Slovenske Istre in tudi širše. To zahtevno novinarsko delo opravlja 7 novinarjev in novinark, pomaga pa jim okoli 30 dopisnikov.

2. praznik Sv. Lucije

Dogodek, ki prijetno povezuje krajanke

Krajevna skupnost Lucija v sodelovanju z Občino Piran, Župnijo Lucija in številnimi ponudniki rokodelskih in umetnostnih izdelkov ter kmetijskih pridelkov je tudi letos 12. in 13. decembra uspešno organizirala praznik Sv. Lucije, ki je v svojem bistvu spet postal praznik Krajevne skupnosti Lucija. Že v petek dopoldne je bilo živahno, ko so razstavljalci ter ponudniki storitev in blaga lepo obložili svoje stojnice. Ker je organizator, predsednik sveta KS Lucija Gašpar Gašpar Mišič, poskrbel za zaprtje ene strani hodnika, je bilo nekaj manj prepaha in v primerjavi z lanskim letom za vse bolj vzdržno. Slavnostna otvoritev 2. krajevnega praznika na dan goda Sv. Lucije - zavetnice kraja, je bila v petek, 12. decembra 2008 ob 16.30 uri. Številne prisotne sta pozdravila predsednik svet KS Lucija Gašpar Gašpar Mišič, ki je napovedal tudi novoletno praznovanje v šotoru nasproti sedeža

KS od 27. decembra dalje in župan Občine Piran Tomaž Gantar. Praznovanje je bilo kar pestro, obiskovalci so imeli kaj videti in tudi izbirati.

Priredili so delavnice za otroke, likovno delavnico, nastopile so "Božične zvezdice" iz Twirling kluba Piran pod vodstvom Ane Rat, bila je "Tombola in Piranese", ki jo je vodila po starem običaju Ondina Lusa, poslušali smo istrsko glasbeno skupino "Duo Amici", v soboto pa so nastopili tudi društvo ANBOT iz Pirana, čarodej "Sam Sebastjan", organizirali so turnir balinarjev za pokal KS Lucija, nastopili so učenci harmonike pod vodstvom mentorice Marijane Gvozdenac, v lucijski cerkvi je bila dvojezična maša v čast Sv. Lucije, zvečer je bila glasbeno-plesna animacija za otroke z Romano Kranjčan, za vesel zaključek pa še glasba za ples z ansamblom Tramontana.

Jaslice v piranskih cerkvah

Ogledati si jih bo mogoče od 21. 12. 2008 do 6. 1. 2009, vsak dan od 10.00 do 18.00 ure v osmih cerkvah; Cerkvi Sv. Frančiška, Matije Snežne, Marije Tolažnice, Sv. Petra, Sv. Roka, Sv. Štefana, Marije Zdravja in v župnijski cerkvi Sv. Jurija. Odpri razstave: 21. decembra ob 17.00 v cerkvi sv. Frančiška v Piranu. Posvečena je pokojnemu kiparju Janezu Lenasiju. Avtorja postavitve jaslíc sta Robert Letica in Riko Butuč.

SIMPLY CLEVER

ŠE JE ČAS ZA VAŠO NAJBOLJŠO LETOŠNJO ODLOČITEV.

Škoda Octavia Combi Business 1,9 TDI za samo 16.990 €!

Porsche Koper, Ankaranska 10, tel.: 05 611 65 03

Poprечna poraba goriva in emisija CO₂: 5,5-8,2 l/100 km, 135-157 g/km

Vesele praznike ter veliko osebne sreče in uspeha!

Vem zakaj.

